

NĚV

Národní institut pro další vzdělávání

Křtiny omš

vybrané práce z literárního a výtvarného projektu

Evropa ve škole

Ročník 25 • 2015/2016

Výsledky literární části soutěže Evropa ve škole 2015-2016

I. kategorie (6 - 11 let)

Místo	Jméno narozen(a)	Téma	Název práce	Adresa školy, jméno vyučující
1. místo	Tobiáš Bartek *2004 (5.)	Jak je v naší společnosti uplatňován princip rovných příležitostí žen a mužů	Ženou na patnáct minut	ZŠ, Komenského 420 739 11 Frýdlant nad Ostravicí (Moravskoslezský) Mgr. Markéta Kohoutová
2. místo	Matěj Frydrych *2005 (5.)	Pozor hoši, děvčata to zvládnou tak	Martina	ZŠ, Komenského 420 739 11 Frýdlant nad Ostravicí (Moravskoslezský) Mgr. Markéta Kohoutová
3. místo	David Jurenka *2008 (3.)	Tajná chodba z hradu - k výročí 700 let od narození Karla IV.	Návštěva	ZŠ Spořilov, Kotkova 530 03 Pardubice (Pardubický) Mgr. Renáta Pasovská
3. místo	Šimon Kolářek *2006 (4.)	Mé setkání s Karlem IV. (fiktivní dopis)	Novinky pro Karla	ZŠ a MŠ, Nám. Pionýrů 1 435 46 Hora Svaté Kateřiny (Ústecký) Mgr. Zlataše Meissnerová
Čestné uznání	Nikola Zemanová *2006 (4.)	Je prima, že jsi tu! - pomoc kamarádce ze školy, z jiné země...	Je prima, že jsi tu!	ZŠ a MŠ Tábor – Čekanice 390 02 Tábor (Jihočeský) Mgr. Pavla Nyvltová
Čestné uznání	Matěj Spáčil *2008 (3.)	Tajná chodba z hradu - k výročí 700 let od narození Karla IV.	Tajná chodba	ZŠ Spořilov, Kotkova 530 03 Pardubice (Pardubický) Mgr. R. Pasovská
Čestné uznání	Natálie Kašáková *2008 (2.)	Který sportovec je můj vzor	O dědovi	ZŠ, Mozartova 24 466 04 Jablonec nad Nisou (Liberecký) Mgr. Alena Srbová
Čestné uznání	Ema Ficbauerová *2006 (4.)	Tajná chodba z hradu - k výročí 700 let od narození Karla IV.	Tajná chodba z hradu	Školský komplex, AZŠ Mendlovo n. 1/3, 4 603 00 Brno (Jihomoravský) Mgr. Lucie Kratochvílová

II. kategorie (12 - 14 let)

Místo	Jméno narozen(a)	Téma	Název práce	Adresa školy, jméno vyučující
1. místo	Michaela Šturalová *2004 (prima)	Lásky Karla IV.	Co kronikáři nenapsali	Gymnázium a SOŠ ekonomická, Pivovarská 69, 385 01 Vimperk (Jihočeský) Mgr. Jana Tláskalová
2. místo	Hana Vašíčková *2002 (sekunda)	Rozhovor s Karlem IV.	Dopisy napříč časem	Gymnázium, Fr. Hajdy 34, 700 30 Ostrava-Hrabůvka (Moravskoslezský) Mgr. Martina Zelenková
3. místo	Jana Kučerová *2002 (7.)	Lásky Karla IV.	Lásky Karla IV.	28. ZŠ, Rodinná 39, 312 00 Plzeň (Plzeňský) Mgr. Jana Horešovská
Čestné uznání	Brzková Eliška *2002 (8.)	Násilí všedního dne	Ztracený sen	ZŠ, U Vorliny 1500, 258 01 Vlašim (Středočeský) Mgr. Eliška Langerová
Čestné uznání	Jana Sekerešová *2001 (kvarta)	Myšlenky slavných sportovců – Praha 2016 – evropské hlavní město sportu	„Nemůžeš? Přidej!“ Emil Zátopek	Gymnázium Suverénního řádu maltéžských rytířů ve Skutči, Vítězslava Nováka 584 539 74 Skuteč (Pardubický) Mgr. Iveta Skalská
Čestné uznání	Magdalena Vodvárková *2001 (tercie)	Lásky Karla IV.	Prokletá manželství	Gymnázium Suverénního řádu maltéžských rytířů ve Skutči, Vítězslava Nováka 584 539 74 Skuteč (Pardubický) Mgr. Iveta Skalská

Národní institut pro další vzdělávání (NIDV)

je přímo řízená organizace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) s celostátní garancí dalšího vzdělávání a profesního rozvoje pedagogických pracovníků škol a školských zařízení včetně školských zařízení pro zájmové vzdělávání. Mnoholetá tradice a zkušenosti v oblasti vzdělávání a rozsáhlá síť našich metodiků, odborných garantů i externích spolupracovníků nám mimo jiné umožňuje kvalitní a celoplošnou realizaci úkolů vyplývajících ze státních priorit i rezortních projektů Ministerstva školství. Pro cílové skupiny zajišťujeme komplexní nabídku vzdělávacích a konzultačních služeb, metodickou a odbornou podporu a zároveň dokážeme operativně reagovat na aktuální i specifické potřeby a požadavky škol a pedagogů v jednotlivých krajích České republiky. Garantujeme také systémovou péči o nadané či mimořádně nadané děti a mládež a cílenou podporu pedagogů pro práci se specifickými skupinami žáků, jako např. děti/žáci-cizinci či společné vzdělávání. Oblastí podpory nadání se v NIDV věnuje oddělení **Talentcentrum**, které je členem Sítě evropských talentcenter na podporu rozvoje nadání a péče o nadané. Od roku 2014 je v souladu s Koncepcí Podpory rozvoje nadání a péče o nadané na období let 2014-2020 pověřeno MŠMT vytvořením Systému podpory nadání v ČR. Cílem systému je maximální rozvoj a plné využití potenciálu všech dětí včetně rozvoje jejich tvořivosti, a to již od předškolního věku. Tato podpora je dlouhodobá a systematická. Zahrnuje oblasti formálního, zájmového i neformálního vzdělávání. Systém podpory nadání vychází z aktivit, které se již osvědčily. Navíc by měl přinést propojení organizátorů a dalších subjektů, které se na odhalování, podpoře a uplatnění nadání dětí a žáků jakýmkoli způsobem podílejí. Pedagogům může systém nabídnout přehled o dostupných aktivitách včetně možností vzdělávání a o dlouhodobých záměrech krajů v oblasti podpory nadání. Žákům a dalším aktérům pak může přinést informovanost o nabídce možností podpory nadání v jejich kraji či na celostátní úrovni. Do systému jsou zařazeny také další aktivity organizované Talentcentrem NIDV: program Talnet a soutěže (aktuální informace o Systému podpory nadání včetně soutěží a Talnetu naleznete na www.talentovani.cz). Talentcentrum garantuje 14 soutěží vyhlášených MŠMT a určených především pro žáky základních a středních škol v celé ČR, mezi něž se řadí i výtvarná a literární soutěž Evropa ve škole. V letošním ročníku soutěže se objevila celá řada zajímavých příspěvků na zadaná témata, nejvíce pak zaujala témata k 700. výročí narození Karla IV. S nejzajímavějšími literárními příspěvky se můžete seznámit prostřednictvím tohoto sborníku.

Vaše NIDV

SBORNÍK LITERÁRNÍCH PRACÍ I ROČNÍK 2015 – 2016
Národní institut dětí a mládeže Ministerstva školství, mládeže
a tělovýchovy, zařízení pro další vzdělávání pedagogických
pracovníků a školské zařízení pro zájmové vzdělávání
a Český národní komitét soutěže Evropa ve škole

vyhlásilo ve školním roce **2015/2016** již **25. ročník**
výtvarné a literární soutěže Evropa ve škole

Soutěž je vyhlašována Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR a v České republice probíhá od roku 1992. Od roku 1999 byl jejím garantem Národní institut dětí a mládeže (NIDM). Od 1. 1. 2014 má garanci nad soutěží Národní institut dalšího vzdělávání (NIDV).

Soutěž je určena:

žákům a studentům všech stupňů a typů základních a středních škol a školských zařízení

Cíl soutěže:

„Evropa ve škole“ je soutěž s dlouhou tradicí organizovaná v evropských zemích od roku 1953 pod patronací mnoha významných evropských institucí. Základní myšlenkou je propagovat mezi dětmi, žáky, studenty a učiteli ideje vzájemné sounáležitosti evropských zemí a podporovat v nich pocit spoludopovědnosti za osud Evropy. Důraz je kladen na výchovu k evropanství a k demokratickému evropskému myšlení.

Podmínky soutěže:

Letošního ročníku soutěže se mohly zúčastnit děti a mládež ve 4 věkových kategoriích, které jsou odstupňované odlišně pro výtvarné a pro literární aktivity:

“Výtvarníci”	“Literáti”
1. kategorie: 4 – 8 let	1. kategorie: 6 – 11 let (do 5. ročníku)
2. kategorie: 9 – 12 let	2. kategorie: 12 – 14 let (6. – 8. ročník ZŠ + příslušné ročníky víceletých gymnázií)
3. kategorie: 13 – 16 let	3. kategorie: 15 – 17 let (9. roč. ZŠ + příslušné ročníky víceletých gymnázií + 1. a 2. ročník SŠ)
4. kategorie: 17 – 21 let	4. kategorie: 18 – 21 let (3. a 4. ročník SŠ)

Hlavní téma soutěže tohoto ročníku souvisí s vyhlášením roku **2016 jako Evropského roku boje proti násilí na ženách a dívkách (genderovému násilí) 2016 motto: Společně žít v míru**

Další témata pro Českou republiku jsou:

- **výročí 700 let od narození Karla IV.**
- **vyhlášení Prahy evropským hlavním městem sportu pro rok 2016**

1. Evropský rok boje proti genderovému násilí

„Genderová rovnost znamená stejnou viditelnost, stejné postavení a stejnou účast obou pohlaví ve všech sférách veřejného a soukromého života. Genderová rovnost je opakem genderové nerovnosti, nikoliv genderových rozdílů, a jejím cílem je prosazovat plnohodnotnou účast žen a mužů ve společnosti.“

definice používaná Radou Evropy

Témata ke zpracování (nejen pro literáty):

- Je rovnost žen a mužů důležitá pro budoucí rozvoj společnosti? (úvaha)
- Jak je v naší společnosti uplatňován princip rovných příležitostí žen a mužů
- Když se řekne gender...
- S jakým genderovými stereotypy se setkáváme
- Narodila jsem se jako žena. Splní se mi přání mít stejné šance?
- Dejme (že)nám stejnou šanci
- Pozor hoši, děvčata to zvládnou také
- *Cokoli žena dělá, musí dělat alespoň dvakrát tak dobře jako muž, aby byla považovaná za alespoň z poloviny tak dobrou jako je on.. Naštěstí to není tak těžké.*
- „Ženy mají mít s muži stejná práva občanská a stejnou výchovu.“
Platón
- „Muži tvoří zákony, ženy zvyky.“
Comté de Cuilbert
- „V mnoha případech zaměnily ženy rovnoprávnost za stejnost a obětovaly své ženství za drsnost mužů.“

Miroslav Horníček

Témata ke zpracování (nejen pro výtvarníky):

- Je prima, že jsi tu!
Pomoc nějakému kamarádovi/kamarádce ze školy, zájmové činnosti, z nějaké jiné země...
Popiš/ilustruj tuto situaci.
- Dívky /ženy/ to dovedou také
V mnohých situacích jsou dívky/ženy/ chráněné. Jde to také jinak? Aktivita, které dnes dělají dívky stejně jako chlapi (ženy stejně jako muži)
- „Zvedám svůj hlas...“ „...ne proto, abych křičela, ale abych mluvila za ty, které nemají žádný hlas“
To jsou slova Malaly Yousafzai, která ve svých 17 letech v roce 2014 dostala Nobelovu cenu míru. Její boj za práva dívek v její vlasti nastartovala iniciativu v mnohých zemích -také v Evropě, která se zabývá bezprávím na dívkách a ženách.

- Žít v míru je umění
Umělecká díla jsou výrazem své doby a mnohé umělkyně a umělci se ve svých dílech zasazují za mír proti násilí. Zvolte si dílo, které ukazuje na příčiny negativních světových událostí a varuje před jejich následky. Vypracujte v tomto duchu nějakou kreativní práci.
- My jsme Evropa!
Pojem „evropské“ vychází z geografických, historických a kulturních aspektů, které dohromady tvoří evropskou identitu a přispívají k míru na našem kontinentu.
- Násilí „všedního dne“
Dívky a ženy mají zkušenosti s osobním, psychickým, sexuální násilím v různých situacích doma, na pracovištích i prostřednictvím nových médií (např. kyberšikana). Nastal čas burcovat proti tomuto násilí. Věnujte pozornost této problematice ve své práci. (plakát, studie, reportáž, video...)

2. Výročí 700 let od narození „Otce vlasti“ Karla IV.

„Rok 2016 s sebou přináší jedno z nejvýznamnějších výročí českých i evropských dějin. Připomeneme si 700 let od narození „Otce vlasti“, krále českého a císaře Svaté říše římské, Karla IV. Pro jeho státnické schopnosti a nezměrný kulturní odkaz považují Češi Karla IV. za nejvýznamnější postavu naší historie. Svou rozmanitou činností ovlivnil osud nejen země Koruny české, ale celé Evropy.“

Témata ke zpracování – (nejen) pro literární část:

- Když se řekne Karel...
- České země za vlády Karla IV. a dnes
- Umělci o životě Karla IV.
- Lásky Karla IV.
- My, Karel IV., z boží vůle král a císař...
- Mé setkání s Karlem IV. (fiktivní rozhovor, fiktivní dopis apod.)
- Tajná chodba z hradu (přeneste se do doby Karla IV. a napište fiktivní příběh)
- Něco málo ze života Karla IV.
- Několik citátů Karla IV.:
  - o „I když člověk usíná v zoufalství, probouzí se do naděje, že svět bude jiný.“
  - o „Nástupcům svým, kteří seděti budou po mně na mém trůně, kladu na srdce, aby poznali dvojí život tohoto světa a zvolili si lepší.“
  - o „Jestliže budete nenávidět lakomství, poplyne vám bohatství, avšak nepřikládejte k němu srdcí svých, nýbrž shromažďujte sobě poklady moudrosti, neb v moudrosti spočívá mnoho panování. Lakomec však nepanuje, nýbrž poddán je panství peněz.“

Témata (nejen) pro výtvarnou část:

- Co stálo za Karla IV. a stojí i dnes
- Historické osobnosti doby Karla IV. mýma očima
- Pohled z věže Karlštejna // z Karlova mostu...

3. Praha - evropské hlavní město sportu

„Hlavní město ČR Praha a italské Palermo, to byla dvě města, která se utkala o to, které se stane nejsportovnějším evropským hlavním městem 2016. Tento titul se uděluje od roku 2001 a jeho nositeli byly například Stockholm, Madrid a Rotterdam. Od získání titulu si Praha slibuje mimo jiné zvýšení zájmu o sport ze strany dětí i dospělých, podporu zdravého životního stylu a rozvoj kvalitního materiálního i trenérského zázemí.“

Témata ke zpracování – (nejen) pro literární část:

a) Evropská města sportu - která evropská města bych vybral/a za evropské město sportu v dalších letech a proč

b) Když se řekne sport

- „Ráno tělo do pohybu dáme, aby se nám rozproudila krev...“ - význam sportování pro zdraví (úvaha)
- „Úspěch je souhrn malých činů opakovaných každý den.“
Robert Collier
- Chvála pohybu - vyznání o vlastním vztahu ke sportu
- „CITIUS, ALTIUS, FORTIUS“ – „Rychleji, výše, silněji“ - olympijské heslo (úvaha)

c) Fandím, fandíš, fandíme

- Sportovní fanoušci dříve a dnes
- Fanoušek je součástí týmu
- Ke sportu nepatří jen hráči
- Kdo neskáče, není Čech
- Sportovní televizní divák (fejeton)

d) Myšlenky slavných sportovců

- „Nemůžeš? Přidej!“
Emil Zátopek
- „Sport je dobrý, když je dramatický a když se nikdo nefláká.“
Ivan Hlinka
- „Chtěl jsem vylézt tak vysoko, abych dohlédl na dno svého já.“
Reinhold Messner

e) Slavní čeští sportovci

- Věra Čáslavská je pro náš národ vzorem, inspirací a živým svědomím
- Martina Sáblíková, královna rychlobruslení (charakteristika)
- Který sportovec je můj vzor

f) Sport přináší vítězství i prohry - radost i zklamání - slávu i bolest

Poslední vítězství... nikoho nezajímá. Poslední vítězství... dávno zapomenuto. Včerejšek... je za námi. Ztracen v knize rekordů. Ale dnešek... čeká na tebe. Nepředvídatelný. Nepopsaný. Nerozhodnutý.

- Co mi přináší sport – pohled z obou stran
- Není důležité vyhrát
- Kdy jsem se naposledy cítil jako vítěz
- Kdo nehraje, nevyhraje
- Pocit, když protnete cílovou pásku...

g) Sport v díle Oty Pavla

h) Jára Cimrman a sport

Témata (nejen) pro výtvarnou část:

- Evropské město sportu – jak jej vidím já
- Tak sportuji já // Tak sportujeme u nás doma
- Jak se u nás fandí
- Sportovní disciplíny mýma očima
- Můj oblíbený sport
- Sportovec mého srdce
- Člověk v pohybu // Jak se kreslí pohyb

Termíny:

- Školní kola projektu Evropa ve škole se uskuteční **do 18. února 2016.**
- Krajská kola se konají **do 18. března 2016:**
- - výsledky krajských kol literární části soutěže včetně oceněných soutěžních prací je třeba zaslat na adresu NIDV do 25. 3. 2016,
- vybrané výtvarné práce z krajských kol soutěže je třeba zaslat nejpozději do 8. 4. 2016 na adresu: **PaedDr. Petra HAVLÍČKOVÁ**, Základní umělecká škola, Biskupská 12, 110 00 Praha 1
- Ústřední kolo (vyhodnocení literárních prací) - do **22. dubna 2016 v Praze.**
- Ústřední kolo (vyhodnocení výtvarných prací) - **14. a 15. dubna 2016 v Praze.**
- Setkání účastníků projektu (ústřední přehlídka) - **květen/červen 2016 v Praze.**

Garant ústřední přehlídky soutěže ve šk. roce 2015-2016:

ZUŠ, Biskupská 12, Praha 1

Kontaktní adresa:

Mgr. Barbora Šteflová

Národní institut dalšího vzdělávání, Talentcentrum

Senovážné nám. 25, 110 00 Praha 1

e-mail: steflova@nidv.cz, www.nidv.cz

Ženou na 15 minut

Tobiáš Bartek, I. kategorie, *2004

Základní škola Komenského, Frýdlant n. O.

Stalo se to minulý týden v matematice. Jedna spolužačka se zeptala paní učitelky, jestli má vypočítat jeden nebo dva sloupečky. Ale ještě dříve, než jí stačila odpovědět paní učitelka, odpověděl jsem jí já: „Napiš dva“. Naše paní učitelka se mě zeptala, jestli jsem žena (jsem kluk) a učitelka, tudíž, jestli mám právo odpovědět na tuto otázku. „Ne,“ řekl jsem, „nikdy bych nechtěl být žena a už vůbec ne učitelka.“ Fakt nevím, proč jsem to řekl. Možná, aby byla sranda.

A pak jsem si místo počítání zkusil na chvíli představit, jaké by to bylo být ženou. Být ženou by mohlo být občas dobré, třeba když by mne ostatní nechali sednout například v autobusu. Je ovšem pravdou, že to spíše jen za předpokladu, že bych byla hodně stará žena anebo zas docela mladá a ještě k tomu krásná. Nebo možná aspoň těhotná. To samé, bych řekl, může platit třeba u podržení dveří. Ale být ženou ve středním věku, nijak zvlášť nevypadat a bez dítěte v břiše? ... „Áááááááááá“... žádná výhoda.

Mohlo by se teď zdát, že ženy jsou častěji rozmazlovány. Ale to zas záleží přece na nás mužích! Marně hledám další ženské výhody. Ženy se mohou beztretně zkrášlovat. Jenže má přirozená barva vlasů se mi líbí. Dát si make up, podle mne, není ani zdravé ani hezké. Malovat si rty, nehty, to bych asi vydržel, kdyby se to někomu líbilo. Co mi ale připadá nejdivnější? Malovat si řasy. Proč řasy, které jsou černé, si někdo nechává nabarvit na černo. No není to trochu divné? A potom je tu ještě krytí vrásek. To nechápu vůbec, umřít stejně musíme všichni a je už docela jedno, jestli budeme vypadat na 18 nebo na 118 let. A když už jsme u toho věku, ženy se průměrně dožívají 80 let, tedy o 8 let více než muži. Takže celoživotní výsledky jejich zkrášlování už zas tak moc mužů stejně neuvidí.

Už ale přemýšlím zpátky jako muž. Tak znovu! Hledám, v čem jsou ženy lepší! Asi mají více trpělivosti nebo soucitu, když jich máme tolik v učitelském sboru. Taky budou možná starostlivější, proto dělají zdravotní sestřičky v nemocnicích a sekretářky ředitelům. Vlastně všechno do čeho

se nám chlapům moc nechce. Kdy se vlastně stane, že se přístup okolí k ženám a mužům tolik odliší? Vždyť docela dlouho mají ženy a muži stejné zájmy, dělají stejné sporty a chodí na stejné školy, a pak najednou úplně jiná zaměstnání? Chápu, že muži bývají větší a silnější, častěji chodí do práce, která vyžaduje sílu a fyzickou námahu a v těchto profesích mají vyšší plat. Ale nechápu, že mají vyšší plat i v zaměstnáních, ve kterých sílu a vytrvalost nepotřebují a dělají naprosto totéž co ženy.

Je zvláštní (možná spíš smutné), že na některé pozice se nedostanete jen proto, že jste žena, nejhůř matka. Na internetu jsem se dočetl, že stát bude trestat rozdíly v platech mužů a žen. Dneska je prý rozdíl v platech mužů a žen až 25%. Ideální ženské povolání neznám, ale jako žena bych šel pracovat asi do filmu. Tam si oblíbené herečky platy diktují. A taky bych se smál vtipům na ženy, a jako jedna z mála bych poznal, že jsou někdy pravdivé.

Paní učitelka začíná kontrolovat vypočítané sloupečky. Tvrdý návrat do reality. Jen se mi ulevilo, že jsem zpátky chlapcem. Ufff!!! ... Ale té učitelky je mi teď tak nějak víc líto.

Martina

Matěj Frydrych, I. kategorie, *2005

Základní škola Komenského, Frýdlant n. O.

Martina je zcela obyčejná holka, má dva zrzavé culíky, velké modré oči a po celém obličejí sejí rozléhají pihy. Od ostatních holek se ale přece jen trochu liší. Baví ji fotbal a také auta, vůbec by se neztratila v klučicím světě.

Možná proto má velký problém se spolužákem Ondrou. Nemá ji rád. Vadí mu, že strká nos do věcí, kterým nemůže vůbec rozumět. Do věcí, které přece absolutně nejsou pro holky, a co víc, do typicky klučicích sportů. A nejvíce ze všeho ho šťve, že se v nich Martině mnohdy žádný z kluků nevyrovná.

Začalo to už ve třetí třídě, když se paní učitelka ptala dětí, čím chtějí být, až vyrostou. Když přišla řada na Martinu, řekla: „Chtěla bych být policistkou, abych mohla pomáhat lidem.“ Tak tohle teda ne! Ondra vůbec nedokázal unést, že Martina chce být policistka stejně jako on. Proto jí našťavaně řekl: „Nemůžeš být policistka!!! Policisté jsou muži! Já budu policista! Ty budeš doma vařit a já budu zachraňovat lidi! Chápeš?!“ „Můžu být klidně policistka jako ty!“ Zoufale se bránila Martina. „Ale nepovídej...“, řekl jí Ondra a odešel s úsměvem, který jako by říkal: „No počkej, však já ti ukážu!“

Jednou měl Ondra opět šanci zaútočit. A to, když se vybíral zástupce do soutěže „SPORTOVNÍ TALENT ROKU“. Pečlivě se na ni připravoval. Trénoval denně až do večera. Zkrátka si byl jist, že vyhraje. Když všichni předvedli své výkony, přišla řada na vyhodnocení a tím pádem na výběr toho nejlepšího z celé školy, který ji bude reprezentovat v celostátní soutěži. „Milí žáci, všichni jste byli skvělí,“ chválila paní ředitelka, „nicméně naši školu může zastupovat pouze jeden člověk.“ „A to...“ Chvilí napětí přerušil Ondrův smích. „Mám to v kapse,“ šeptal si. „Bude nás reprezentovat Martina Nováková!“ Ondra vzteky zrudl. Nemohl uvěřit tomu, že ve sportovní soutěži bude školu reprezentovat Martina. „HOLKA! HOLKA!“ Vůbec se nedokázal smířit se svou prohrou, nedokázal pochopit, že by nějaká holka mohla mít větší sportovní talent, než všichni kluci ze školy.

O přestávce za ní přišel a řekl jí: „Gratuluji k výhře podvodem!“ „Já nepodváděla,“ zakřičela Martina nahlas. Celá třída se na ni otočila a Ondra vymyslel, jak toho využít. Začal na Martinu ukazovat a řvát: „Podvodnice, podvodnice, podvodnice.“ Za chvíli se k němu přidala celá třída, která ani nepotřebovala vysvětlení. Martina se rozbředla a utekla pryč. Ještě mnohokrát velmi posmutněla, když si na tu chvíli vzpomněla. Od té doby se snažila Ondrovi vyhýbat.

Léta plynula jako voda, až přišel poslední rok školy, a s ním i poslední vysvědčení. Po tomto okamžiku se cesty Ondry a Martiny rozešly. Ondra vystudoval policejní gymnázium, Martina zase všeobecné. Každý v jiném městě.

Když se blížila maturita a s ní rozhodování, co dál, měl Ondra jako jeden z mála jasno. Dál si jít za svým snem. U přijímacích zkoušek na policejní akademii na něho udělala dojem jedna slečna. Ještě nikdy neviděl holku, která tak dobře šplhá, skvěle plave, běhá, prostě mu připadala úplně dokonalá. Nemohl uvěřit vlastním očím, jak dobře vše zvládla, jako jedna z mála žen mezi všemi těmi muži.

Ondra zkoušky udělal a na studium byl přijat. Ale jediné, co ho zajímalo, byla ta slečna u zkoušek, pořád na ni musel myslet. Tak moc si přál, aby se na akademii také dostala. Když ji pak uviděl stát u dveří učebny, přišel k ní a řekl: „To bylo super, jak jsi udělala ty zkoušky, máš můj obdiv!“ „Děkuji,“ odpověděla. Ondra se tak nějak divně zatvářil. Jako by ten hlas již někdy slyšel. Pořád si však nemohl vzpomenout, kde. Přemýšlel, přemýšlel, až mu to najednou došlo. Vzpomněl si na tu malou, copatou holku ze třetí třídy. Na Martinu. „Nejsi náhodou Martina?“ Zeptal se opatrně. „Jsem, a ty jsi Ondra,“ odpověděla. „Ten, který nevěřil, že někdy můžu být policistka.“ „Ano,“ řekl Ondra a čekal co nastane ... Po chvíli nevydržel. „Já,... omlouvám se,“ zašeptal. Čekal, že Martina omluvu nepřijme. Že mu to, jak se k ní choval, bude chtít vrátit. „Omluva se přijímá,“ odpověděla Martina s klidem.

Ondrovi se ulevilo, navíc se tomu musel i trochu pousmát. Ta malá křehká zrzavá holka nakonec přece jen vyhrála a dosáhla svého. A možná i tuší, jak je teď za to Ondra rád!

Návštěva

David Jurenka, I. kategorie, *2008

ZŠ Spořilov, Pardubice

A tak jsem uviděl ten obrovský hrad! Však už byl nejvyšší čas! Trmácím se notně dlouhou dobu! Odpočinu si! Sedl jsem si a opřel unavená záda o kámen.

To bylo blaho! Sedím pěkně opřený, když vtom se kámen pohnul a já viděl tajnou chodbu. „Zkratka! Hurá!“, pomyslel jsem si a vlezl dovnitř. Všude ticho, snad jen šustění pavouků, kteří mi ale jistě přinesou na mé další cestě štěstí. Jdu dál se snahou příliš nepotřhat mým pavoučím průvodcům umě spředené sítě. A najednou KŘIK! Slyším KŘIK a utíkám podle toho hlasu dál a dál, až zastavím u hodin, ze kterých se ten křik ozývá! „Ale to je nemožné!“ řeknu si. Ale možné to bylo! Vždyť jsem to ostatně četl v pohádkách! Takže, zkusím vejít dovnitř. Ano, dovnitř do hodin!

Už jste někdy byli v hodinách? Ne? Já také ne! Ale jde to! V těch mých hodinách byla truhla. A na truhle seděl člověk Ano, správně! Křičel! Ale proč křičel? „Chtěl jsem zlato, hodně zlata! Ale zabloudil jsem. Teď už nechci zlato! Žádné zlato. Jen chci normálně žít! A né být v hodinách!“ Asi na mě čekal. A asi jsem měl tu moc, protože jinak toho moc nemám, tedy majetku moc nemám, jinak jsem bohatý. Mám maminku, tatínka, brášku, kamarády, štěstí. Měl jsem tu moc, že jsem ho vyvedl ven. Radostí vyskočil deset metrů nad zem, poděkoval mi a šel domů.

•

Ale pak se otočil a řekl: „Zvu Tě na návštěvu!“ A já nemohl odmítnout.

Novinky pro Karla

Šimon Koláček, I. kategorie, *2006

ZŠ a MŠ Hora sv. Kateřiny

Milý Karle,

Píšu ti z budoucnosti. Představ si, že už je to 700 let od tvého narození, tak jsem si řekl, že ti napíšu nějaké novinky. Byl jsi u toho, Karle, dvou povodní, co zaplavily tvůj kamenný most? To ti byl hukot, to jsi nezažil ani na Seně ve Francii. A ta tvoje škola – dnes je to nejvýznamnější vysoká škola v Čechách. Teď má 50 tisíc studentů. O katedrálu se hádají stát s církví, ale to je na mě moc složité, každopádně ještě pořád stojí. Dočetl jsem se, že tě chtěli otrávit a že kralování není žádná maličkost. Musel ses pořád potýkat s pyšnými a závistivými lidmi, kteří usilovali o tvůj trůn. Vzpomínáš si na tu snídani v Itálii, kdy tě Azra Viscoti chtěl otrávit? Ještě že jsi tenkrát držel půst. Ani dnes po 700 letech se lidská povaha nezměnila. Pořád tu máme hodně pyšných a závistivých lidí, kteří usilují o moc a peníze. A já už končím dopis. Jdu se podívat do schránky, jestli mi nenapsal někdo z budoucnosti a nemá v tomhle ohledu pro mě lepší zprávy.

Tvůj Šimon

Tajná chodba

Matěj Spáčil, I. kategorie, *2008
ZŠ Spořilov, Pardubice

Bylo, nebylo. Byl to takový chudý kluk. Ale byl chytrý. A nejvíce toho věděl o Karlovi IV.

A čím více toho o Karlovi IV. věděl, tím více ho chtěl opravdu vidět, potkat, promluvit s ním!

Jednou se doslechl, že Karla IV. opravdu někdo zahlédl. Ale nevěděl kde. Snad někde prý v lese. I vydal se tedy zeptat do města, které bylo nejbližší tomu lesu. Nebylo to ale město, spíše vesnice. Vesnice s krásným zámekem. Kde jinde hledat radu o králi, než na zámku.

Nějak ale pozapomněl, že každý zámek má zabezpečení proti nezvaným hostům a najednou spadl do jámy. „Tak, a kudy dále?“ Všude samé chodby. I vybral si levou. Jde a jde a najednou schody dolů. Schod po schůdku sestupuje níž a níž. Schod po schůdku sestupuje do větší tmy. Jen daleko vzadu něco svítí. „Tak co to je?“ zlobí se. Jsem na zámku, v tajné chodbě. Někdo tu musel před chvílí být. Jsou tu úplně nové pochodně. A ještě svítí!“

A najednou se ozvalo: „Hej, hloupí lidé sem nesmí!“ „Ale já nejsem hloupý“, odpověděl jsem tomu rytíři, jehož brnění se lesklo ve světlech pochodní. Nevím, proč právě mně rytíř uvěřil, ale vzal mě do překrásné místnosti, kde byly ukryty všechny poklady, knihy, obrazy, všechno učení o Karlu IV.

A tak vlastně Karla IV. potkal. A co více, může ho potkávat vždy, když se bude chtít dozvědět něco nového.

O dědovi

Natálie Kašťáková, I. kategorie, *2008

ZŠ Jablonec n. N. - Mšeno

Můj děda byl vždy velký sportovec. Patřil mezi významné horolezce československého týmu. Byl to můj vzor od malinka, ale jednou se mu stal úraz v práci. Odvezli ho do nemocnice a tam ho operovali. Dostal berle a několik týdnů na nich musel chodit.

Byl dlouho doma, a protože nemohl moc chodit, tak jsme se o něj starali. Mamka s tatškou mu pomáhali a já ho chodila rozveselovat. Myslela jsem, že se brzy uzdraví, ale on musel znova do nemocnice a já byla moc smutná. Dostal hodně léků a nesměl chodit vůbec.

Moc jsem si přála, aby se uzdravil a nebyl smutný.

Chodili jsme za ním pravidelně do nemocnice a já mu vyprávěla srandovní příběhy ze školy, hrála s ním hry i karty.

Pak se začal děda uzdravovat. Musel cvičit, aby mohl brzy chodit. Někdy jsem cvičila s ním a to byla psina.

Na konec se jako správný sportovec sportem uzdravil.

A já jsem šťastná, že zase můžeme spolu jezdit na kole i na lyžích.

Co kronikáři nezapsali

Michaela Štouralová, II. kategorie, *2004

Gymnázium a Střední odborná škola ekonomická, Vimperk

V květnu 1323 na francouzském královském dvoře ...

„Už jsem ti řekl, že se ženit nebudu! Je mi teprve sedm a už tak se musím pořád jenom učit. Nestačí jen číst, psát a počítat, musím umět taky latinsky, německy, francouzsky a italsky. A teď ještě svatba! Blanka je protivná, rozmazlená a je o půl hlavy větší než já. Pořád jenom fňuká! Pro každou maličkost se urazí. Jako když jsem jí dal do vlasů pavouka a ona se mnou potom týden nepromluvila. Tátu, nešlo by to tak o deset, patnáct nebo radši padesát let odložit?“

„Ale Václave, vždyť Blanka je milá, hodná a velmi chytrá princezna. Navíc je sestřenicí francouzského krále Karla. Dostane velké věno. Pro tebe, budoucího českého krále, je to velmi vhodná partie. Zítra se oženíš a už o tom nebudeme diskutovat.“

V tu samou chvíli o pár místností jinde ...

„Nešij sebou, Blanko, a stůj chvilku rovně! Jinak ti švadlena ten rukáv nikdy nedokončí. Svatba je už zítra a tyhle šaty musí být hotové.“

„Ale teto Marie, jak mám stát rovně, když mi něco pořád vrtá hlavou. Myslela jsem, že si mám brát tvého synovce Václava, který nedávno přijel z Čech. Ale když jsem se dívala našemu písaři přes rameno, jak píše svatební smlouvu, napsal do ní, že si mám vzít za manžela nějakého Karla. Bude mým ženichem teda Václav nebo Karel? Anebo si snad mám vzít oba dva?“

„Vlastně si budeš brát oba.“

„Cože?“

„Vždyť víš, že byl Václav před pár dny biřmován a kmotrem mu byl můj manžel, francouzský král. A po něm přijal nové jméno Karel.“

„Rukáv je hotový, paní.“

„Tak si svlékni ty šaty, Blanko, a hezky se na ten zítřek vyspi. Dobrou noc.“

„Dobrou noc, teto Marie.“

O dvě hodiny později někdo ťuká na Blančino okno ...

„Václave, co tu takhle pozdě v noci strašíš? Jestli jsi mě chtěl vylekat, tak se ti to moc nepovedlo. Pojd' dovnitř, nebo spadneš a přinejmenším si zlámeš vaz. Jak ses sem dostal? Pomáhal ti ďábel anebo ti narostla křídla?“

„Žádný ďábel, žádná křídla, nýbrž břechtan. Po něm jsem k tobě vylezl. Musel jsem. Nevím jak ty, ale já se ženit nechci. Otec mi sice říkal, že jsi výhodná partie, ale já nevím, co to znamená, tak proč bych si tě měl brát?“

„No, já se docela těším, vidíš támhle ty krásné šaty, které si zítra obleču. A co teprve ta slavnost, ta bude úžasná. Jediné, co mi kazí dojem je, že si mám vzít zrovna tebe.“

„Přišel jsem za tebou kvůli tomu, abychom tu svatbu překazili, ale když jsi na mě taková, tak si tě naschvál vezmu.“

„To teda bude život! To ti snad radši pomůžu té svatbě zabránit. A co takhle pokazit hostinu? Osladíme polévku a osolíme svatební koláčky.“

„To je dobrý nápad, ale za prvé: jak se chceš dostat přes strážce do kuchyně? A za druhé: hostina bude až po svatbě, to by nám moc nepomohlo. Nebylo by lepší někam zamknout kardinála?“

„Nezapomínej, že má být zítra také korunována teta Marie francouzskou královnou a to bez kardinála jaksi nejde. To jí opravdu nemůžeme udělat. Dala si s přípravou korunovace, svatby i slavnosti takovou práci. Osobně dohlížela i na šití těchto mých nádherných šatů.“

„Šaty, šaty, pořád jenom šaty!“

„No jo! Šaty!“

„Vždyť to říkám. A co s nimi?“

„Bez těch šatů se nemůžu vdávat, takže když je někam schováme, svatba nebude.“

„Tak já je dám do krbu.“

„Ty truhlíku, tam by se umazaly. Odnes je do svého pokoje a někam je ukryj, třeba pod postel, tam je nikdo hledat nebude. Ale opatrně, ne abys je poničil, chtěla bych si je vzít na svou další svatbu.“

„Tak já už radši půjdu, za chvíli bude půlnoc. Ať se na tu zítřejší melu stihneme vyspat.“

„Prosím tě, jdi tentokrát radši dveřmi, nechci, aby ze mě byla vdova ještě před svatbou. Strážný, jak ho znám, už touhle dobou dávno spí.“

Druhý den ráno ...

„Blanko, jsi už nasnídaná, učesaná, tak honem oblékat, ať tu svatbu stihneš. Celá Francie se těší, až tě, jako tvůj starší bratr, doprovodím k oltáři.“

„Filipe, já se nemůžu vdávat, moje šaty v noci záhadně zmizely a v noční košili bych se styděla.“

„Tohle si někdo ještě odskáče, ale teď není čas to řešit, obřad začíná za chvíli.“

„A nezrušíme to tedy?“

„No tak to v žádném případě! Ale měl bych nápad. V truhlici mám uloženy svatební šaty naší maminky. Vdávala se, když byla jen o málo starší než ty, určitě ti budou akorát. Hned je nechám přinést.“

A tak se 15. května 1323 svatba budoucího římského císaře Karla IV. a Blanky z Valois přeci jen konala, ale o tom, co se udalo v noci před obřadem, kronikáři mlčí.

Dopisy napříč časem

Hana Vašíčková, II. kategorie, *2002

Gymnázium Ostrava-Hrabůvka

Oslňující paprsky vycházejícího slunce, jež úspěšně nachází cestu skrz kárované záclony mé skromné chatky, hlásí úplný začátek nového dne. Ale já dnes byla na nohou, i když samotné slunce ještě v klidu oddechovalo pod vládou černočerné tmy. Tohle datum se zdá být pro ostatní jako každé druhé, ba dokonce naprosto nezajímavé, ovšem já ho řadím na přední příčky všech důležitých dnů v mém životě. Povím vám jedno kouzelné tajemství, avšak nesmíte ho v žádném případě poslat dále do oběhu, dobrá?

Moje babička Lizbetha zdělila po mamince svého tatínka jednu neobyčejnou schopnost - dokázala si totiž dopisovat s významnými osobami i z těch nejtěplejších dějin. V ten den, kdy babička vydechla naposledy, mi předala jednu moc vzácnou knihu naplněnou různými jmény a letopočty, zašlými fotografiemi a s větou: *Drahá Alice, až dosáhneš šestnáctého roku, uchop tužku a napiš psaníčko své oblíbené historické postavě, následně ho přilož na srdíčko, zavři očka a mysli s nehynoucí nadějí na tu vzdálenost, kterou musí obálka urazit časovou linkou. Víím, že jsi to ty... S láskou, babička Lizbetha.*

Věřte nebo ne, v den svých šestnáctých narozenin jsem odeslala své první psaní napříč minulostí přímo do rukou Marie Terezie. Dnes - o dva roky později - se chystám na dopisování s Karlem IV., jenom najít v knize ten správný letopočet.

Mé kroky jsou doprovázeny hlasitým nářkem uvolněných prken staré dřevěné podlahy, a tato pronikavá ozvěna se za mnou táhne až k zaprášené knihovničce v rohu místnosti. Vytáhnu mohutnou knížku s koženou vazbou a posadím se k oprýskanému psacímu stolku, jenž zdobí kromě sbírky čínských per také puntíkatý hrnek s již vychladlým mátovým čajem a zdobená váza svírající trnité stonky rubínově rudých růží, které mi byly poslány společně s dopisem od Rudolfa II. Habsburského. Proletím nažloutlé stránky svazku své babičky a zastavím u černobílé fotografie

Otce vlasti. Natáhnu se pro papír, prsty vmžiku obmotám kolem jednoho z per, pak pečlivě zapíši letopočet vlády Karla IV. do rohu vrchního okraje listu a nechám lehkými pohyby vznikat věty jdoucí přímo z mého nitra.

Velevážený Karle IV.,

dovoluji si Vás se vši úctou tímto dopisem oslovit z ohromné dálky. Četla jsem o Vás spoustu děl, někteří kronikáři Vás dokáží vskutku precizně vychválit. Víte, sjednal jste už tolik věcí české zemi prospěšných, že Vám budou nadcházející generace jistě chodit děkovat v nekonečných frontách za to, že mohou být na svou vlast náležitě pyšní. Vždyť Praha vykvetla v tak kouzelné město! Ráda bych Vám i já složila tímto byť jen krátkým psaníčkem nemalou poklonu.

Bůh Vám žehnej, Vaše vděčná Alice

Papír opatrně vložím do okrově zbarvené obálky a zneprístupním cizím očím sytě červenou pečetí. Přiložím na srdce, zavřu oči, myslím s nehybnou nadějí na tu vzdálenost, kterou musí obálka urazit časovou linkou. Jakmile ucítím mírné zachvění, psaní jakoby se rozplyne v mých dlaních. Než stihnu cokoli dalšího podniknout, tak se lehounce jako pírkno snese přímo přede mě inkoustovými klikyháky příkrášlený dopis. Vzácná, jedinečná odpověď ze čtrnáctého století podepsaná rukou samotného Karla IV.

Urozená Alice,

já bych Vám rád projevily svůj vděk za taková krásná slova, radost mi udělala v takovém vladařském shonu. Inu, ono to panování není žádná lehká věc, Vám povím. Lid je věčně s něčím nespokojen, pak se vedou spory a vypátrejte, na čí straně pravda stojí! Roboty mám nad hlavu, koruna mne tíží, ale co já bych pro ty Čechy neudělal? Když znovu pročítám řádky Vámi napsané, nedovolí si má zvědavá mysl nezeptat se - odkud jste, má drahá Alice? Ohromná dálka... Země je veliká, to může být přeci kdekoliv! Prosím Vás, potěšte mne ještě jedním psaním.

Bůh s Vámi, Váš děkující Karel IV.

Drahý Karle TV.,

obávám se, že svůj původ Vám prozradit nemohu. Žádný kůň na širém světě by takový kus cesty neustál, kočár by se při té vzdálenosti vejpůl přelomil, i ty nejpevnější boty by se dříve prošlapaly. Žiji tak daleko,

králi! Jsem velice polihocena Vaším zájmem o mou osobu, skutečně si toho nemálo vážím. Ach, budu jen doufat, že se příliš nezlobíte.

Nashledanou u dalšího psaní, Vaše potěšená Alice

Přemilá Alice,

ovšem, že se nehněvám. Pouze bych byl rád znal důvod, proč o místě, kde pobýváte, tolik mlčíte. Bojíte se snad mého opovržení? Inu, to opravdu nemusíte, já mám rád všechna místa světa. Kdybych jen věděl, odkud pocházíte, pozval bych Vás na čaj. Vskutku vynikající, až z daleké Indie! Jsem plně přesvědčený, že by Vám chutnal tak jako mně. Mohli bychom malinko poklábosit a byl bych Vám nabídl k horkému nápoji i naše skvělé suchary! Věřím, že si to brzy rozmyslíte, Alice. Moc rád Vás uvidím.

Ozvěte se, Váš doufající Karel IV.

Drahocenný Karle TV.,

skutečně nechám své bydliště zahaleno neprůsvitnou rouškou tajemství, jelikož přesně taková jsem já, králi. Neobjevená dívka, tajnůstkářka každým coulem. Víte, že čaj bych si s Vámi vychutnala v tento moment raději než cokoliv jiného? Můj hrnek čaje mi již stihl do poslední kapky vychladnout a chuťově také nestál za moc. Dobré suchary jsem nepozřela ani nepamatuji, můžete si být jist, že kdybych jen měla tu možnost, jsem u Vás co nevidět!

Děkuji za pozvání, Vaše mlsná Alice

Musím říct, že je opravdu nenahraditelný pocit, když vás pozve na čajový dýchánek taková vlivná osoba, jako byl zrovna Karel IV. Vše ve mně zběsile poskakuje, nezkrotně toužím vybrat z mé uzoučké skříně ty nejkrásnější krémové šaty s jemnými krajkami a ihned vyrazit na jedinečné setkání s Otcem naší vlasti. Zbytečně přemítám nad polemizováním s Karlem IV., držícím šálek vřelé tekutiny ve znavených rukou, když chytám konečky prstů pozvolna padající obálku s drobnou krabičkou na ní pověšenou. Otevřu opatrně její béžové víčko a odhaluji tak dokonalé oválky hroznového vína. Jedno je světle zelené přesně jako letní louka, druhé ostře fialové připomínající krystal nablýskaného ametystu. Usměju se, kuličku hned vkládám do úst a nechávám se na moment pohltnout úžasné sladkou šťávou, jež se mi pohotově rozlije na jazyku, když plod rozdrtním v zubech. Málem bych zapomněla na dopis k ovocné dobrotě přiložený, a tak hbitě otvírám i obálku a ponořím se do řádků našeho významného panovníka.

Okouzlující Alice,

když se tedy nesetkáme nad porcelánovým nádobím u mě na hradě, posílám na Váš zub, který je zajisté při chuti, pár nejzářivějších plodů hroznového vína z mé vinice. Věřím, že tohle ovoce je Vaše oblíbené, kupříkladu taková jablka mi byla pro Vás příliš obyčejná. Kéž bychom se byli někdy sešli spolu se skleničkami dobrého vína a já Vám mohl povykládat, jak jsem dal nějaká ta léta zpátky vinice vysadit.

Zatím nashle, Váš zasněný Karel IV.

Ctěný Karle IV.,

s lítostí Vám oznamuji, že tohle je můj úplně poslední dopisní papír. Než Vám dám sbohem, chtěla bych Vám z celého srdce poděkovat. Jak za vskutku nejsladší hrozny v mém životě, tak také za čas, který jste se mnou strávil byť jen přes kousky obyčejného papíru. Bez obav, jednou mi jistojistě povyprávíte o sluncem protkaných vinicích, a já budu pečlivě viset na každém slově, jež projde Vašimi ústy. Až v noci přitanečím měsíc na hvězdami posetou oblohu, zamávejte na něj, já budu mávat taktéž. Alespoň na chvíli se spojíme i přes tak nekonečnou dálku, no ne? Zbývá mi pouze vyřídit poslední „děkuji“ za celé Čechy, pro které jste toho tolik udělal.

Konečné sbohem, Vaše stále vděčná Alice

Půvabná Alice,

tak nerad se s Vámi loučím! Hned při první možné příležitosti mi neváhejte znovu napsat, budu velmi mile překvapen. Ach, já jsem Vám tolik rád, že jste se ozvala, a my měli tu možnost se poznat! Někdy i těch pár slov - ačkoli neznáte tvář jejich vlastníka - dokáží zahřát duši víc než jakýkoli šálek indického čaje. Vaše psaníčka si pečlivě uschovám do vzácné truhly a nikdy nedovolím, aby byla zapomenuta.

Mávejte na Měsíc, Váš šťastný Karel IV.

Finálně odložím čínské pero zpátky k ostatním a stále dokola během očima po všech jeho větách odkázaných mně - tajné Alici. Jsem plně přesvědčená, že jednoho dne podniknu spolu s mými dopisy velký výlet do minulosti a Karlovi IV. představím tu dívku, která celý svůj život čeká na to, až ochutná jeho vynikající víno a v neposlední řadě taky indický čaj s lahodnými suchary.

Lásky Karla IV.

Jana Kučerová, II. kategorie, *2002

28. ZŠ Plzeň

---

28. 11. 1378

Ticho v hrobce pod katedrálou sv. Víta prolomilo cvaknutí klíče v zámku a zaskřípání otevírajících se dveří. Do prostoru spoře osvětleného jen svíčkami vstoupili dva vojáci s loučemi. Jeden z nich nesl i těžký svazek klíčů. Louče opatrně umístili do stojanů na stěnách a pokynuli dvojici za nimi, že mohou vejít. Vstoupila hezká mladá žena ve splývavých šatech a s korunkou položenou na hustých světlých vlasech. Za ruku vedla starého muže v jakémsi rouchu, který měl očividně problémy s chůzí. Tou dvojicí byli římský císař a český král Karel IV. a jeho čtvrtá manželka Alžběta Pomořanská. Před nedávným onemocněl zápalom plic a přes veškerou snahu nejlepších lékařů tehdejší Evropy cítil, že se nemusí dožít rána. Svěřil se Alžbětě, že by chtěl ještě naposledy navštívit místo odpočinku svých tří předešlých manželek, za nimiž se zanedlouho vypraví. Alžběta mu vyhověla, ale raději šla s ním, protože chodil jen s velkými obtížemi. Zastavili se u velké kovové rakve, v níž byla uložena těla Karlových žen. Chvíli se dívali na rakev a mlčeli. Alžběta tiskla Karlovu ruku a v pohnutí myslí ji napadlo zeptat se: „Kterou z žen jsi nejvíc miloval?“

Karel se zamyslel, v myšlenkách se vrátil někam hodně daleko a vybavil si mlhavý obraz ženy, kterou poznal jako první. „První v mém životě byla maminka Eliška Přemyslovna. Moc si na ni nepamatuji, ale občas si vzpomenu na její objetí, na písňe, které mě učila.“ Karel se na chvíli odmlčel a pokračoval sotva slyšitelným hlasem: „Když mi byly tři roky, přijel k nám na hrad Loket táta. Slyšel jsem křik, ale nerozuměl jsem mu. Potom přišel táta a odvedl mě do nějakého sklepa. Maminku jsem již nikdy nespátřil...“ Karel ztichl a po tvářích mu stékaly slzy. Vzpomínky na tu událost byly příliš bolestivé i po tolika letech.

Alžběta Karla soucitně objala a tázavě se na něj podívala. On přikývl a pustil se do dalšího vyprávění: „Táta mě v sedmi letech poslal do Francie k tetě Marii na královský dvůr a zasnoubil mě s Blankou z Valois.

Vzali jsme se sice v roce 1323, ale odloučili jsme se a znovu jsme se setkali až v roce 1334.“ „Během té doby jsi žádné pletky neměl?“ vyzvíдалa Alžběta. Karel se pousmál: „Jedna tu byla, víš, na Blanku jsem si nepamatoval a byl jsem mladý, chtěl jsem si užívat. Zapletl jsem se s vášnivou Italkou Marion. Porodila mi syna, ale já jsem se začal bát budoucnosti a opustil ji.“ Karel vzdychl, bylo vidět, že na tento úsek svého života není pyšný. „A jak to vypadalo, když jsi přijel do Čech?“ zeptala se Alžběta. „Setkal jsem se s Blankou. Jevila se tak křehce. Měla zlatavé vlasy a světlou pleť. Často stonala. Stihla sice korunovaci na českou královnu, ale o necelý rok později vydechla naposledy. Narodily se nám dvě dcery, Markéta, jež zemřela mladičká rok po Blance, a Kateřina. Velice jsem její smrti želel, neboť jsem se do ní zamiloval a přál jsem si, aby naše láska vydržela věčně.“

„Moc dlouho jsi ale sám nezůstal,“ poznamenala Alžběta. „To je pravda, protože v manželství s Blankou se mi nenarodil syn. Mou vyvolenou se stala Anna Falcká z doposud znepřáteleného rodu Wittelsbachů. Nevěstu jsem si vybral dobře, nejenže byla krásná, ale měla i bohaté věno. Vzali jsme se v roce 1349 a o necelý rok později se nám narodil syn Václav. Náš maličký a slaboučký synáček, ze kterého jsme měli velikou radost, se bohužel nedožil ani dvou let a zanedlouho jej následovala i Anna,“ konstatoval Karel.

„Chudáčku, nebylo ti ani čtyřicet let a už ses stal podruhé vdovcem. Za jak dlouho ses ženil potřetí?“ zeptala se Alžběta. „Za necelé čtyři měsíce. Vzal jsem si o polovinu mladší Annu Svídnickou. Říkalo se o ní, že je nekrásnější ženou v Evropě. Dala mi dceru Elišku, která stejně jako její matka vypadala nádherně, ale zemřela mladoučká, a konečně syna Václava, mé drahé štěstí,“ vyprávěl Karel. „Já vím, tvého nejdražšího Václava,“ mírně protočila panenky Alžběta. Snažila se mít ráda všechny Karlovy děti. S některými to šlo, například s o pět let starší Kateřinou z Karlova prvního manželství si dokonce dopisovala, ale Václava příliš ráda neměla. Karel byl sice většinou moudrý a rozumný, ale s láskou k Václavovi to už dost přeháněl. Ve dvou letech ho nechal korunovat českým králem (Václav při obřadu plakal a znečistil oltář) a v patnácti králem římským.

Karel se po chvíli mlčení vrátil zpět k vyprávění: „Bohužel při posledním porodu zemřela Anna i s novorozenou holčičkou. Nyní jsem již dědice měl a nemusel jsem se hnát do nového sňatku. Teprve za rok jsem si k oltáři vedl tebe, má drahá Alžběto. A i když jsem o třicet let starší, myslím, že spolu vycházíme výborně. Na rozdíl od mých předchozích manželek oplýváš pevným zdravím i velkou silou. Lepší ženu na konec

života jsem si nemohl přát.“ Alžbětě Karlova slova polichotila. Je pravda, že sílu měla velkou. Dokázala lámat meče i nože. Sílu prokázala i v čistě ženské stránce. Dala Karlovi šest dětí. Dvě dcery, anglickou královnu Annu a Markétu, a čtyři syny: Zikmunda, Jana, Karla a Jindřicha. Největší bolest pro ni byla, když dva z nich musela pohřbít, protože co je horší pro matku, než když se musí dívat do hrobu dvou malinkých synů?

Rozhodla se vrátit k otázce, kterou položila Karlovi na začátku: „Tak kterou z žen jsi nejvíc miloval?“ Karel se zamyslel: „Víš, když jsem si připomínal všechny ženy svého života, na něco jsem přišel. Každá jste pro mě byla výjimečná v něčem jiném. Pouto k mamince bylo nejpevnější, nejvíc emotivní.

Blanka byla první, nejkřehčí, nejromantičtější, Marion nejdivočejší, nejvášnivější, první Anna nejlíbeznější a sňatek s ní nejvýhodnější, druhá Anna nejkrásnější a dala mi dědice, a ty, Alžběto,“ Karel se na chvíli odmlčel, „ty jsi byla ze všech nejoddanější a nejvřelejší.“ Karel se sklonil k Alžbětě a políbil ji. „Miloval jsem a miluji vás všechny stejným dílem. Nemohu si mezi vámi vybrat jedinou.“

Alžbětě vytryskly z očí slzy. Ne ze smutku, ale z dojetí. Byla šťastná a pyšná, že je jednou z šesti žen, které stárnoucí císař miloval nejvíc. „Půjďme už radši do paláce, nechci, abys prochladl,“ vzala Alžběta Karla za ruku. Když vyšli z hrobky, strážé za nimi zavřely těžké dubové dveře a bývalé královny mohly dál nerušené snít svůj věčný sen. „Vždyť se za nimi brzo dostanu,“ zavtipkoval Karel. Netušil, za jak brzy to bude...

29. 11. 1378

Poklid v královské ložnici narušil ostrý Karlův výkřik. Alžběta byla ihned na nohou. Karel sice v poslední době křičel ze spaní často, ale dnes se jí výkřik zdál hlasitější a bolestivější. „Stalo se něco, můj Karle?“ zeptala se nemocného a on jí nezvykle tichým hlasem odpověděl: „Dojdi prosím pro kněze. Chci přijmout poslední pomazání.“ Když kněz tento obřad vykonal, klekla si Alžběta ke Karlovu lůžku a pořád dokola mu opakovala: „Ne, ty neumíráš, ty se uzdravíš!“ Snad tím chtěla přesvědčit sama sebe, ale nepomohlo to. Onoho sychravého listopadového rána se král český a císař římský odebral na věčnost. Alžběta dlouho ležela u jeho postele. Plakala, ale vedle obrovského žalu cítila i jakousi pýchu, když si vybavila jeho včerejší slova. Dokázala to. Dokázala Karlovi být dobrou manželkou...

Zapomenout

Anna Michalová, III. kategorie, *2001

Základní škola U vorliny, Vlašim

Opatrně jsem otevřela dveře.

Uvnitř všechno vypadalo jako vždycky. Sterilní, uklizený bílý pokoj. Na jedné straně pokoje televize, kterou jsem nikdy neviděla zapnutou, i sterilní bílá komoda, na které se mačkal nespočet květů. Oknem naproti sem vždy pronikal jasný sluneční svit, ale teď je noc, závěsy jsou zatažené a neexistuje nic, co by udělalo tuhle místnost trochu snesitelnější. Konečně jsem pohlédla k levé stěně, kde se pod tuctem přístrojů skrývá sterilní bílá postel a drobná postava skoro pohřbená v peřině.

„Mami?“ hlesla jsem tak potichu, že mě určitě nemohla slyšet. Kladla jsem jednu nohu za druhou, pomalu se blížila k posteli. Peřiny se ale přece jenom trochu zavlnily a moje máma zvedne hlavu.

„Zlatíčko...“, zašeptala. Pokusila se o úsměv, ale vypadala, jako by už zapomněla, jak se to dělá. Její tvář byla ještě bělejší než posledně, oči propadlejší, výraz ztrhanější.

Sedla jsem si vedle postele, vzala ji za ruku a jen se na ni dívala. Vedle mě tiše vrčel přístroj. Pokaždé mi ten zvuk přišel konejšivý, ale dnes ne. Dnes mi připadá jako bzučení včel, otravné a trochu hrozné.

A tak jsem tak seděla, s tím jediným zvukem zaplňujícím ticho, a hleděla jsem do té známé tváře, která vlastně vypadala úplně cizí, a přemýšlela jsem, jestli to je opravdu naposledy, co ji vidím.

Když jsem přišla domů a viděla jsem ji sedět v kuchyni, byla jsem docela vytočená, že na mě zapomněla. „Mami, tak snad jsme se na něčem domluvily...“ Měla mě vyzvednout ze školy, nepřijela a nemohla jsem se jí dovolat. Teď jsem ještě víc naštvaná, že jsem se celou cestu domů o ni bála. Podívá se na mě prázdnýma očima. „Já..., já...jsem asi... zapomněla.“ Řekla to tak zvláště, že jsem se zarazila.

„Mami, děje se něco?“

„Jistěže ne.“ Postavila se a vykročila směrem pryč, ale zastavila se. „Já... nevím kam.“

Tehdy mi to ještě nedošlo. Máma opravdu nevěděla, kudy se má dostat z kuchyně. A opravdu zapomněla na naši dohodu.

Do očí se mi tlačí slzy. Rychle vyskočím ze židle a pokusím se je otřít tak, aby je neviděla. Mohlo by ji to rozčítit. Mámu ale bohužel rozčítit i ten rychlý pohyb.

Začala se zvedat. „Filipe? Filipe!“ volala slabým hlasem. Zatlačila jsem ji zpátky do postele.

„Táta je na chodbě.“ *Byl tu chvilku přede mnou*, pomyslela jsem si.

„Táta je na chodbě?“ opakovala nejistě. „Filip, Filip...“ šeptala.

„Filip“, řekla jsem a ukázala na dveře, „venku.“

Už nic neřekla, jen se nechala znovu uložit do postele. „Zlatíčko...“, hlesla. Slzy mi tentokrát už začaly stékat po tvářích, ale já jsem je nechala. Nic jsem neřekla. Nechtěla jsem s ní mluvit. Jen by mi znovu připomněla, jak se to s ní zhoršilo. Co zapomněla.

„Alzheimerova choroba.“, zazněl doktorův hlas.

Naplnil mě děs. To není pravda, to nemůže být pravda! Žaludek se mi nepříjemně kroutil a do očí se mi tlačily slzy. Pohlédla jsem na tatku. Za poslední měsíc zestárl snad o deset let. Teď vypadal naprosto zničeně a zoufale. „Není...“, zkusil promluvit, ale hlas mu selhal. Odkáslal si. „Není nějaká možnost, že byste se zmýlili?“

Pan doktor si upravil brýle na nose a znovu pohlédl do papírů položených na stole. „Bohužel není. Vaše žena vykazuje naprostou většinu příznaků a krevní testy jenom potvrdily naše domněnky. Mohli bychom ještě provést lumbální test, ale je prakticky vyloučené, že by chorobu neměla.“ Táta jenom ztěžka přikývl. Já jsem tomu stále nemohla uvěřit, ale musela jsem se zeptat: „Co teď s ní bude?“

Dvě staré, modré, brýlemi zvětšené oči se na mě lítostivě podívaly. „Jednoduše řečeno: začne zapomínat. Zapomene, jak mluvit, jak se vyjadřovat, později i jak se pohybovat. Celkově se paměť neskutečně zhorší. Vzhledem k jejímu už pokročilému stádiu, by bylo nejlepším řešením nechat ji tady, pod stálým dozorem. Ale nevyhnutelnému stejně nezabráníme.“

Mámin zrak teď směřuje někam do dále. Já jsem využila příležitosti a prohlížím si ji, aniž bych musela čelit jejímu pohledu. Zničením mě napadlo, jak je vyhublá. Určitě zase odmítala jíst a já tu nebyla, abych jí s tím pomohla. Abych jí byla oporou. Strávila jsem s ní až příliš málo času. Příliš málo.

Otočila hlavu ke mně. „Příliš málo“, zamumlala. Ani jsem si neuvědomila, že jsem poslední slova řekla nahlas. Její zakalené oči studovaly mou tvář a já jsem zatajila dech. Trvalo to skoro minutu. Stále v jejích očích nebyl

ani záblesk poznání. Cítila jsem na tvářích další slzy. „Zlatíčko“, řekla nakonec.

Ale nějak jinak. Jako by ani nevěděla, jak to slovo použít. Jako by ho nikdy předtím nepoužila. Bez špetky emocí. Vždycky to byla její láska, co dávala tomu slovu význam. Teď už ne. To slovo je jiné, je studené a chladné.

„Zlatíčko!“ řekne maminka. „Kdepak jsi?“

Já zalezu dál pod stůl a zadržuju smích.

„Kdepak je moje malá princezna?“ *Už vidím její nohy těsně u stolu. Vtom se zvedne dlouhý ubrus a objeví se mamčiná rozzářená tvář. „Tady ji mám!“*

Zvedne mě do náručí, zatočí se se mnou a obě se smějeme. „Už se mi nikdy takhle neschovávej! Co bych si bez tebe počala?“

Strávila jsem u mámy ještě asi deset minut, během nichž jen zamumlala pár nesrozumitelných slov, a koukala do stěny. Pak unaveně zavřela oči. Přístroj vedle ní začal vrčet jakoby namáhavěji a jiný začal pomalu pípat. Zachvátila mě panika.

„Táti? Táti!“ zakřičela jsem. Dveře se otevřely a můj táta se přiřítíl dovnitř.

„Co se stal...“, začal a pak si všiml přístrojů, mámy a hned viditelně zbledl.

„Proboha, Anno! Tohle mi nedělej!“ Přiskočil k posteli a zuřivě mačkal tlačítko na zavolání sestry. „No tak. Vydrž! Je moc brzy, moc brzy. Prosím, Anno...“, šeptal k ní, zatímco s ní jemně trásl. Na polštář ukáply i jeho slzy.

Já jsem stála jako socha, neschopná se pohnout, nebo třeba i myslet. Čas jako by se zastavil. Viděla jsem, jak se táta marně snaží vzbudit mámu, slyšela jsem to stále pomalejší pípání, cítila jsem děs, který mi ochromil tělo. Vzlyky se mi draly hrudí nahoru. Skoro nic jsem přes slzy neviděla.

„Ne, ne, ne!“ křičel táta, ale máma vypadala, jako by spala. Už navždycky. Pak konečně přišel ten nekonečně dlouhý, podivně prázdný zvuk, ve chvíli, kdy její srdce přestalo bít.

Tajná chodba

Veronika Špačková, III. kategorie, *2001

Slovanské gymnázium Olomouc

Lesem se míhala postava v černých šatech. Dívka utíkala mezi stromy a závoj světlých vlasů zářil v tom šeru na míle daleko. V modrých očích se jí leskly slzy a pár jich jí stékalo po tvářích. Vypadala trochu jako šílená, neustále se ohlížela, a přesto přesně věděla, kam jde. Jako by znala každíčký kořen, každíčkou větvičku, která by se jí mohla zaplést do vlasů. Znovu se ohlédla a rozbušilo se jí už tak splašené srdce, když za sebou zahlédla chlapce. Tušila, zeji bude sledovat, ale ona chtěla být sama. Potřebovala, ať ji nechá na pokoji. Hnala ji šílená touha, jestli je ten její sen skutečný.

No tak, už jsi blízko. Stačí ještě kousek. Přeskakuji pařez, sehnu se před nebezpečně trčící větví. Sebastian mě nestíhá a já získávám náskok. Není se čemu divit. Tolikrát jsem tu byla ve snu, ale pokaždé jsem si byla jistá tím, že to sen není. Spíše něco jako vidina, která mě volá, ať neváhám a jdu. Ano, neuvěřitelně se těším. Jenže ta žena... za nic nemohla, to já. Je mrtvá kvůli mně. Kvůli mé hloupé divokosti a nadšení a přesto... pokračuji dál. Zachvívám se ve vlnách nadšení.

Konečně si všimnu po pravé straně vysoké skály a doběhnu k ní. Na chvíli se zarazím, ale pak si všimnu malé jeskyňky. Zadržím dech. Vstoupím do tmavé jeskyně a ustoupím na bok, abych dovnitř nechala proniknout alespoň nějaké světlo. Po levé straně ve vrchní části je jakoby převis. Vylezu na něj a za ním uvidím uměle vytvořený tunel. Je malý, sotva prolezu po čtyřech. Ve tmě se pomalu sunu dál a moje hloupé šaty mi jen překáží. Najednou chmátnu do prázdna a skulím se do jeskynní chodby. Vstanu a málem se bouchnu hlavou o strop.

Z kapsy šatů vylovím svíčku a zapalovač svého drahého staršího bratříčka, který jsem mu (musím se přiznat) ukradla. Po chvíli se chodbou rozlije měkké světlo svíčky. Vlevo by měla být chodba zavalená a tak se vydám do prava. Po stěnách lozí pavouci, ale to mi nevadí. Pryč jsou ty doby, kdy jsem trpěla takovým hloupým strachem z pavouků. Zvedla jsem svíčku, co

nejvíc nad sebe, abych se zbytečně neoslepovala jejím jasným plamenem. Mé kroky se rozléhají a je slyšet ozvěna. Ne, nebojím se.

Nejprve jdu po kamenné podlaze, jestli se tomu tak dá říkat. Chodba je zatím očividně částí nějaké jeskyně. Po pěti minutách chůze si všimnu, že chodba už není součástí jeskyně, ale je prostě vykopaná v podzemí. Každých pět metrů se přede mnou tyčí dřevěné sloupy a na nich nejspíš dubový trám. Na hlavu se mi sesype trocha hlíny a já začínám pochybovat o stabilitě stropu. Se sevřeným žaludkem přidám do kroku. O nějakou půl hodinku později dorazím na konec, opatrně odsunu závěs a vstoupím do skříňe. Víím, že je to skříň, zdálo se mi o tom. Otevřu dveře skříňe a ocitnu se v místnosti. V malé pracovně. Přímo naproti mně stojí psací stůl a na něm leží kniha, pergamen a inkoust. Samozřejmě. Otočím se doleva a vstoupím do chodby. Tiše se proplétám hradem. Chci se dostat do knihovny. Neuvěřitelně moc chci tu knihu. Jediné originální vydání, vlastně by to měl být spíše deník. Strašlivě se leknu, když si v rozích knihovny všimnu kamer. *To snad není pravda!!! Dojdu až sem a zjistím že...* Plesknou sebou na zadek v chodbě, teď na mě pořádně dolehne váha toho, co se stalo. Chtěla jsem jen tu knihu. Zavřu oči a nechám je, ať se zaplaví slzami.

To odpoledne jsem si trochu zdřímla a opět se mi zdál ten sen, jak utíkám sem a pak najdu tu knihu v horní polici, schovanou za kronikou. Popadlo mě takové šilenství, že tu knihu potřebuji, že jsem popadla zapalovač, svíčku, peníze na lístek a to bylo vše. Prvním spojem jsem odjela do vedlejší vesnice. Ta žena, stála na kraji silnice, žďuchla jsem do ní... a to auto nestihlo zabrzdít. Samozřejmě policie, musela jsem tam počkat. Sebastian přijel a máma taky. Pak mě zase popadl ten amok a já jsem utekla, utíkala jsem sem a to celé zbytečně. Bůh ví, jestli mě za to nezavrou. Všechno se to neuvěřitelně zkomplikovalo.

Hlavou mi problikne myšlenka, že v každém hradu jsou přece tajné chodby nebo chodby pro služebnictvo. Vráťím se kousek chodbou a odhrnu purpurový závěs. Skutečně je za ním uzounká chodba. Zavřu oči a snažím se vzpomenout si na to, jak ten sen pokračoval... už víím! Propletu se chodbami a pak se po uzoulinkém žebříku dostanu o patro výš. Třináct kroků a pak když vlevo zatlačím do stěny... Jeden kus zdi se vysunul. Chmátla jsem rychle doprava za odsunutým blokem a nahmatala knihu v koženém přebalu. Konečně!

Rychle upaluji zpátky, sbíhám schody, a když se dostanu zpátky do pracovny, zaslechnu hlasy: „Přísahám, někdo tam byl. Někdo je v té pracovně.“

„A jak teda vypadal!“

„Malá blondátá holčička v černých šatech.“

„Ale, to se ti pouze zdálo, jak by se sem dostala?“

Zvědavost mě přemůže, knihu odložím na stůl. Nakouknu na chodbu. Dva vysocí muži se tam hádali a jeden z nich mě zahlédl. Na chvíli zpanikařím, ale hned vběhnu do skříně, zavřu dveře skříně a všimnu si, že jsem knihu nechala na stole. *No to ne!* Víím, že se nemůžu vrátit. Oba muži vešli do pracovny a zamířili rovnou ke skříně. Rychle se schovám za závěs, pro jistotu přisunu zadní stěnu skříně k tajnému vstupu do hradu.

Až v zpátky v jeskyni mi všechno docvakne. Vloukala jsem se do hradu a chtěla ukrást knihu. Vždyť ani nevím, co to je za knihu, jenom ji opravdu moc chci a navíc... to nebyl ledajaký hrad, toto byl Karlštejn. Malátně se potmě potácím zpátky, a když vylezu z jeskynních chodeb a tunelů, vrazím do nějaké postavy.

„Máš ji?“ zeptal se Seb a já musela překvapeně zamrkat... o čem to mluvív?

„Tu knihu, máš ji?“

„Ty o tom víš?!“ úplně mě zaskočil.

„Jistě, neustále sis poslední dobou šeptala pro sebe a promiň mi to, ale já to tak trochu poslouchal. A co ta jeskyně?“

„Je tam tajný vchod. A jo, měla jsem ji, ale pak mi nějak... unikla.“

„A ukážeš mi, kam vede?“ ptá se mě a přitom na mě zkouší koukat psíma očima.

„Ne, ale možná ti to někdy řeknu.“

„Jsi hrozně špinavá, trochu se opraš, budeme muset jít zpátky domů, ale někdy si pro tu knížku dojdeme.“ Nastavil mi ruku dlaní nahoru a já ho za ni chytla. Hlavu mu opřu o rameno a vracíme se lesem k... místu nehody.

„To... je to tak...“ Hlas mi přeskočil a já se zase rozbřečím.

„Řekl jsem, že jsi z toho vyděšená, ať tě zatím nechají na pokoji. A kdyby něco, jsem tu pro tebe, to snad víš.“ Nezmůžu se na nic víc než pokývání hlavou. Jednou rukou mě objal.

V noci se mi zdál opět ten sen. O chodbě na hrad. Před očima se mi zjevila mladá dívka, chvíli jsem si myslela, že je to moje dvojče, dokud jsem si nevšimla, že má černé vlasy a oči, jenomže nos, pusa, lehce vystoupplé lícní kosti, znaménko na krku, tvar obočí, to vše byly i moje rysy. „Přiď, přečti si to.“ mávla rukou ke knize na stole, která ležela na stole.

„Kdo jsi?“ zašeptala jsem okouzleně.

„Na to musíš přijít sama. Přečti si tu knihu a všechno pochopíš, je to tvoje dědictví.“

Znovu jsem se vydala na hrad, tentokrát se Sebem. Jenom jsme sebrali knihu a zůstali v chodbě. „Tajná chodba lady Arinell.“ Přečetla jsem

Sebovi název a vytřeštila oči... Arinell, to jméno se v naší rodině dědilo z babičky na vnučku. Přečetla jsem pár stránek. Podle jejích slov v deníku jí na Karlštejně patřilo pár místností, ale jakožto žena, nebylo vhodné, aby se potulovala po hradě, kde byli víceméně jen muži, a tak nechala vykopat chodbu. Místnosti odkázala vždy dceři a její dcera své dceři a ta zase své dceři. *Ta chodba byla její? Té dívky co napsala deník? A jestli je skutečně moje příbuzná, není tato chodba moje?*

Se Sebem jsem prohledala celou chodbu, za světla baterek, ale žádná další tajná dvířka, nebo vzkazy tu nebyly. Jen občas na levé stěně úplně u země byla vyrytá data, která prozradila, kdy byl daný úsek vykopán. Nakonec jsme to vzdali a rozhodli se zjistit něco o původu Arinell z deníku. Po pár týdnech hledání, v různých kronikách, s pomocí praprarodičů a informacemi z deníku a po opravdu dlouhém pátrání mi došlo, že to skutečně byla moje příbuzná.

Je možné, že ke mně promlouvá její duch? Mohla bych dokázat, že mi podle dědičného práva patří místnosti na hradě?

Volnost, rovnost, sesterství

Kristýna Jirásková, III. kategorie, *1999

Gymnázium suverénního řádu maltézských rytířů ve Skutči

„Paní místopředsedkyně, o čem se bude dnes v zasedání jednat?“ Za oslnivých záblesků fotoaparátů zastoupila reportérka televize Féminix místopředsedkyni dveře do zasedacího sálu.

„Po překvapujících výsledcích voleb, kde drtivě vyhrála Feministická strana česká, byla paní předsedkyni doručena žádost Maskulinistické strany Čech a Moravy o projednání jisté,“ odkašlala si a významně se podívala na svého kolegu. „O podrobnostech se dozvíte později. Děkuji,“ odbyla mávnutím ruky nadechující se ženu s nechápavým výrazem a mikrofonem v ruce a razantně se protlačila do sálu a zabouchla dveře.

„Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, přeji pěkné dopoledne, vážení členové vlády, zahajují první den 225. schůze Poslanecké sněmovny a všechny vás na ní vítám,“ započala otráveně svoji řeč paní místopředsedkyně MUDr. Helena Adámková.

„Budeme projednávat otázku feminismu a maskulinismu. Prosím pana Jana Roda, doktora z genderového výzkumu, aby promluvil.“

„Děkuji. Jak jste si jistě už všimli, po výhře FSČ ve volbách začala MSČM protestovat a chtěla projednat jisté zákony ohledně práv mužů na mateřské činnosti a podobně.“

„Přišlo nám nespravedlivé, že se feministky dostaly už i na nejvyšší místa státu, je to zvrhlé, vládnout měl odjakživa muž,“ přerušil doktora člen MSČM Karel Král.

„Zvrhlé? Stát si nás zvolil. Chce nás do předních řad,“ ozvala se podrážděně poslankyně Hana Soběstačná.

„Pane Králi, paní Soběstačná, upozorňuji vás, že jste nebyli vyzváni k projevu,“ důrazně oslovila místopředsedkyně jmenované spíš z povinnosti. Očividně ji bavilo pozorovat, jak po sobě členové opozicí štekají jako letití manželé nebo psi. „Prosím, pokračujte, pane doktore.“

„Děkuji. Chtěl bych ale slyšet mluvčího Maskulinistické strany Čech

a Moravy, aby nám sdělil, co MSČM na vůli lidu vadí.“

„Souhlasím s panem doktorem,“ drze křikla paní Soběstačná.

„Dobrá, máte slovo, pane Adame Citlivý,“ vyzvala místopředsedkyně mluvčího.

„Děkuji, paní místopředsedkyně,“ podíval se jí tvrdě do očí s lehkým ironickým úšklebkem, „Feministická strana česká má před námi lehký náskok v založení strany, přesto si myslím, že je brzy doženeme,“ obrátil se k poslankyni Soběstačné. „Před lety bylo mužům umožněno nastoupit na mateřskou dovolenou. MSČM nadchly objevy maskulinistického výzkumu a často se nám ozývají muži, že by si chtěli vyzkoušet roli matky kompletně. I s porodem.“

V sálu se na chvíli rozhostilo úplné ticho. To prolomilo osudové prohlášení předsedkyně FSČ Evy Chlupaté: „První chybu jsme udělaly před sto lety, když jsme jim umožnily být u porodu. Teď budou chtít víc a víc.“

Pan Citlivý se zlověstně zachechtal a sál osvítil blesk.

Zasedací sál se rozbzučel jako včelí úl, jak se začaly feministky s maskulinisty hádat. Pak začaly vzduchem létat židle a válečnou vřavu prořízl hlasitý výkřik vysokého tónu.

Předsedkyně Chlupatá se se stolem v rukou ohromeně, trochu i znechuceně, podívala na mluvčího Citlivého. Ten jen hrdě vypnul hrud' se slovy: „Mám právo křičet jako žena!“

Cesta do minulosti a ještě dál

Zdeňka Vojíková, III. kategorie, *1999
Gymnázium, Strakonice

„Nacházíte se právě v císařově soukromé světnici, kde přebýval - stejně jako později jeho syn Václav - byl-li na Karlštejně.“ To se už znovu ozval monotónní hlas toho zatraceného průvodce. *Bla bla bla*. A ještě jednou. Pořád dokola. „Jo, jasně, Karel IV. byl důležitější, ale to přece neznamená, že mi musí otravovat život ještě po 700 letech, nebo kdy se to vlastně narodil. A koho teď zajímá, že nechal vyrobit tu svatovítskou nebo svatováclavskou korunu a věnoval jí mrtvému svatému Václavovi, když se tady nyní nachází jenom kopie?“ pomyslela si. Navíc to vypadalo, že jejich průvodce ještě nehodlá skončit. Nůůůůůůůůůda.

Jenže nuda to přestala být celkem brzy. Odskočila si, protože už ty bláboly prostě nemohla vydržet, ale možná přecenila svůj orientační smysl. Navigační šipky totiž vedly jen k toaletám a ne od nich - podivné - a ona se zakoukala do mobilu. Vzhlédla až se zaklením, jakmile jí vypadla Wi-Fi, a dokonce i signál. Zjistila, že ještě *k tomu* zabloudila. Sice se toalety nacházely na stejné chodbě, ale prostě to zpackala. Ocitla se v prostorách hradu, které jí nic nepřipomínaly. Přišly jí, což okamžitě zavrhla, *mladší a zároveň nedokončené*. „Fajn, hrabe ti víc, než dřív,“ zamumlala. Karlštejnské zdi před návalem neúplně lichotivých slov náhle zachránila přítomnost dvou osob na konci dlouhé chodby a jejich tlumeného rozhovoru. „Ehm... pardon, nevíte náhodou, kde je Karlova ložnice?!“ zakřičela na ně. Hlasy utichly a kroky se začaly přibližovat. Nejdřív svým očím nechtěla věřit - nutno říct, že opodstatněně, ale opravdu tam stáli... dva muži v obnošené zbroji a s meči u pasu.

Oba se na ni podívali pohledem *co-tady-sakra-dělaš* a ona „trochu“ hrdě, že důvod toho strašného oblečení a nepřítomnost jiných lidí takhle rychle vyřešila, zareagovala: „Promiňte, já jsem zabloudila. Nevěděla jsem, že tady natáčíte pokračování ‚Noci na Karlštejně‘.“ Herci se na sebe zmateně podívali, jeden kývl s jistou hrůznou nevyhnutelností a s překvapivou mrštností hada ji hrubě chytil za paži. „Šla!“ zavrčel druhý a strčil do ní. Po marném pokusu se jim vysmeknout přešla k vyjednávání - že si

ji s někým pletou - a nakonec k ječení a vulgárnímu slovníčku. Nic ale s jejich kamennými výrazy nezmohla a došlo jí, že to nejsou herci, nýbrž psychopati!

Ve stavu netečnosti se nechala dotáhnout ke dveřím, které jí vrátily naději. Že by ji sem nakonec dovedli? Tato naivní naděje zhasla po vstupu do komnaty: místnost sice vypadala podobně a zároveň odlišně, avšak rozhodně byste tam nenašli její spolužáky - pokud ovšem už mezitím nepadli nudou. První z mužů, stále s dlaní na její paži, promluvil s hlavou skloněnou na postavu usazenou na vyvýšeném křesle, ve starodávném plášti - taky hrála tu jejich hru. Navíc mu, Ježíšikriste, někdo myl právě nohy. „Můj králi, tato děva se snažila dostat se do Vaší posvátné této světnice a bůhví co s Vámi chtěla udělat -jest to jistě zpytač.“ „CO?? K vám jsem se fakt dostat nechtěla. Jste magoři. Hned mě pusťte, sakra. Nebo zavolám policii.“ Vyrázila ke dveřím, ale strážé ji zastavily. Nikdo nemusí vědět, že tam nemá signál - asi bude muset přejít k jinému operátorovi. Tahle komedie jí začala pořádně drásat nervy, ale teď se cítila odvážněji - nevypadalo to, že jí chtějí ublížit. Alespoň zatím. „Lže, císaři. Chodíte po obhlídce zaslechli jsme, jak se táže, kde jest ložnice Karlova. Měla zájem o Váš život. A sám jistě jste povšiml její zvláštní mluvy a těch slov.“ Tohle na ni už bylo příliš. „JO, chápu, že tihle dva,“ ukázala na své únosce, „jsou úplně mimo. A já nejsem ten, kdo mluví divně. Kdo dneska říká, proboha, jest? Co po mně vlastně chcete? A kdo vůbec jste?“ zaútočila na muže na trůnu.

Herci-psychopati-strážé nad tou zjevnou drzostí zasykly zlostí, ale ten muž se jenom pousmál. „My? Karel IV. z boží vůle král? Lucemburský hrabě, moravský markrabě a římský císař a král český? Jo, a ještě německý?“ Hystericky se rozesmála a obrátila oči v sloup. „Myslela jsem, že tamten Kája byl ještě víc.“ Karel - ne, ten pošuk! - se trochu zamyšleně podíval na svého sluhu a pozvedl obočí. „Vaše Výsost jest ještě král italský,“ proneslo páže s drobnou úklonou. „Ach ano! To jest pro nás celkem novota, ještě jsme nebyli s to zvyknouti si,“ řekl potěšené král. „I římskou korunu nově vlastním, jenže na tu se zapomenout nedá. Deus est bonus. Člověk už ani neví, kde mu království laufují.“ Představitel Karla IV. se radostně zasmál. Ne! Jedno velké ne. Tohle prostě nemůže být pravda. Takoví blázni nemohou být ani oni. NE! Vtom ji už potřetí zasáhlo opravdu geniální poznání: je tu skrytá kamera! Nenápadně se rozhlédla po místnosti a rozhodla se, že tuhle, řekněme, televizní příležitost využije a možná si i s „Karlem“ pořídí selfíčko. Vytáhla tedy z tašky letáček, který jí vnutil někdo u vchodu do hradu. „Hmmm, stejně to asi není všechno. Podívám se. Hm, 1348 - Karlova univerzita, ne to nechci.“ Prstem přejížděla

jednotlivé řádky článku o Karlu IV. „Jé, čtyři manželky, ne, to taky ne...“ Nezaznamenala mužovy vytřeštěné oči. „Vita Caroli, Karlův most... jo, už to mám: Hrabě a markrabě, to ste říkal, císař, no, král německý, italský a burgundský. To je ono. Poslední král burgundský.“

Až teď se Karel IV. zmožil k činu. Vyskočil z křesla a rychle jí vytrhl letáček z ruky. „Kniha? O mně?“ řekl udiveně. „Něco z toho jsou hlouposti, jinak je to však pravda,“ pokračoval znepokojeně. „Musíme jednat,“ kývl na jednoho strážce, který následně odběhl. „Jaký hlouposti?“ namítla. Karel právě podrobně studoval karlstějský letáček. „Ach, to jsem já. Bello! Pěkná kresba.“ Aby zjistila, o čem to mluví, podívala se mu přes rameno - muž zíral na podobiznu Karla IV. na poslední straně a i *ona* musela připustit, že je mu podobný. Král, císař, atakdále se rozhodl odpovědět na její otázku: „Mon Dieu! Čtyři manželky. Myslíš, že bych tady ještě byl? Mít čtyři? Stačí mi Anna. A rozhodně nejsem král burgundský, leč mi to právem náleží a jistě by mi to nevadilo.“ Zase už ji to přestávalo bavit. „Hele, asi stačí, ukažte kamery a mobily - stejně se musím vrátit ke třídě.“ Karel IV. byl zmatený. „Co jest ten, mobil?“ Sarkasticky se zasmála. „Mobil? Do toho se smrká asi, ne?“ Při těch slovech vytáhla její smartphone z tašky. „Koukejte. Tady se to zapíná -“ Karel při rozsvícení displeje vystrašeně vyjekl a uskočil. „Jest to ďábelská zbraň - chtěla mě zabít! Chopte se jí.“ A bylo to tu zas. Strážce jí někam zase bezohledně vlekly. Než jí vyvedly z Karlovy ložnice, naposledy se ohlédla - Karel IV. vypadal velmi otřesně a otřeseně.

Znovu tápala v temnotách, ale někdo zřejmě „rozsvítil baterku“ - během vláčení kolem zvláštního okna si všimla, že venku to nevypadá normálně - neviděla ani tu asfaltovou silnici. Zkusila tu osvědčenou hlášku z filmů: „Musím na záchod.“ Tihle muži si z ní ale chtěli očividně udělat legraci, protože jí zavedli k nějaké díře ve zdi a kývli na ní. „Tak čiň.“ „Si ze mě děláte jako srandu? Co to je za hrůzu?!“ Stráž se zatvářila ublíženě: „To jest nejnovější model z tohoto roku.“ „Haha,“ odporovala. „To máte špatnej kalendář? Jakej je podle vás rok?“ „Třináctý stý padesátý pátý léta Páně,“ odpověděl strážce naprosto vážně a přesvědčivě. COŽE????

Jejich jazyk. Zmizení signálu. Oblečení. Opravdový strach z technologií. Jiný Karlštejn. Žádná silnice. Bylo to nesmírně těžké, ale musela to připustit. Nějaká anomálie ji přenesla do doby vlády Karla IV. Bože, nadávala Karlu IV.! Napadlo ji však, že se prostě musí vrátit k tomu místu, kde se snad nachází portál. Zmobilizovala všechny síly, vytrhla se vlašným strážcům a běžela někam do neznáma. A je jedno jak, ale nakonec se do té chodby dostala.

A tak prošla branou na druhou stranou, do jejího světa. Nečekala ale, že teď bude tak *malý*: hned po vstoupení na chodbu jí někdo přimáčkl na stěnu. Všude plno lidí, až příliš plno. Rychle odběhla na záchod, poněvadž jí zachvátila panika. Ale to nepomohlo. Vůbec. Záchody byly jiné než předtím - a to byla pryč určitě jen pár hodin. Když na ní ale mísa promluvila umělým hlasem: „Mohu Vaše výkaly přidat k recyklaci?“ začala se jí točit hlava. Co když čas v minulosti neplyne stejně rychle?

Z náhlé předtuchy vyběhla na chodbu a vyhrkla na nejbližšího člověka: „Kolikátého je?“ Žena se na ní znechuceně podívala, ale přesto od ní slyšela odpověď, kterou chtěla. Uff, je pořád stejný den. Zahlodala jí však ještě jedna myšlenka. „A rok?“ Chtěla mít jistotu, absolutní jistotu. „Hlupáky v tomto státě netrpíme,“ zavrčela žena a kývla na dva muže v bílých pláštích. Než bránící se dívku, rozrušenou - bylo to pro ni příliš důvěrné známé - a netušící, že je opravdu hloupá, odvedli, žena se tajemně usmála a pronesla: „No přece dva tisíce třicet jedna.“

Dva příspěvky

Tereza Langová, IV. kategorie, *1996
VOŠ sociální a SPŠ, Prachatice

Pokora

Rudá a zlato jest jeho majestát.
V ruce reneta a žezlo tepané,
brk mezi prsty točí,
v husté temno inkoustové noci se noří,
podpisuje vážná rozhodnutí.

Sám. v purpurovém plášti v kostelní síň vchází.
Kapičku čistou svěcené vody v malý kříž rukou mění.
Kleká.
Malý.
V kámen chladný.
Dlouhé chvíle bez pohnutí.
Mlčí.
Myšlenka však k Bohu letí,
jak holubice s ratolestí.
Paprsek slunce přes břítká sklíčka.
Sklouzl.
V duhu se mění.
Jiskrou plane nezdolnou,
proniká v chrámu hloub.
Tak klidně, jak usínání.
Líně se vznáší zrnko prachu,
dopadá ve sněhobílé čisto oltářní.
Vosková vůně sfouknuté svíce,
dohořelé vzpomínky,
line se v tichu záře.
Jak nevyřčené tajemství.

Ženy podpírají polovinu oblohy**I.**

Můžeme ji vidět v podvečer, jak sbírá zralá jablka.
 V rose se koupe a vlasy češe si e svitu měsíce.
 Roucho její na kámen položené je z pavoucích sítí.
 Tvář její září nachem zralých višní.

Než Slunce z rána svět utopí ve světle svém, vstává.
 Jak motýl létá kuchyní a noční můry vyhání, pryč do světla.
 Sklání se nad horoucí pecí, pecen čerstvý vyndává, vůně pluje vzduchem.
 Však tvář zahalena smutkem.

Temné jak krátery luny. inkoustové moře, její tělo rány pokrývají.
 Krása co objímala ji. odplouvá v bárce bez vesel.
 Rosí se její oči hodinu co hodinu, den za dnem.
 Ruce se třesou a srdce krvácí, krví co vsakuje se v prázdné sny.

II.

Pláč ozývá se z předměstí.
 Z vysokých domů bez očí.
 Vzduchem pluje hustý dým.
 Klínem jsou dveře, soukromím.

Je tma a vzlykot odráží se od zdi.
 Krev ztuhlá v žilách, neběží.
 Hluk z venku pohlcují temné zdi.
 Prach a bolest zvoní buší uší.

Když nepatrné kroky před dveřmi, je tělo v křeči.
 Do očí zas derou se slzy. zadržují pláč.
 Ruce krví zalité, hledají pomoc v oceli.
 Však srdce nemá sílu, znovu upadá v sítě násilníků.

III.

Byl soumrak a růž. kapky slz Slunce, kanuly přes nebeskou báň.
 A vůně moře. mořská sůl. letěla vzduchem jako jiskry ton.
 Nebylo znát. kde nebe končí a kde země začíná, slita byla v jedno,
 končila v hlubinách.

Přešla doba stmívání a nastala tmavá noc.
Obloha pocákaná inkoustem, v srdci miliony hvězd.
Kamenný měsíc bral svůj dech od slunce, byl křehký podoben jádru ovoce.

V klidném ladném pohybu hladilo moře břehy,
zrnka písku posílalo k neznámé zemi.
Bílý a čistý koupaje se v té měsíční lázni jak čistá perla rosy.
Dychtil tichou vášní po polibku vln a mořském objetí.

Růžové lístky sakury. kouzelného stromu,
sypaly se z koruny jeho v hávu noci skryté.

Slyšet bylo jen šustění, jak dopadaly lehce k zemi.
Závěje čisté jiskrné něhy - v nich topil se i měsíc skrytý v převleku noci.
A pak když klid byl a nic nepohnulo se ve skrytu stínu stromů starých,
pohyb nezřetelný.

Oblé ladné tvary, pleť jak dužina mandlí. Vlas jak mládě běluhy, rty růží
kypěly. Žena v pěnu mořských vln i listů stromů, tak byla ona halena.

Kol kotníků ovíjel se stonek břečťanu a v očích bylo vidět odlesk
drahokamu.
V náruči nesla sluneční svit a tiše mu cosi šeptala.
Byla to nymfa žena starých lesů a mořských hlubin, v noci ztracena.

Sportovní divák aneb fandění z gauče

Jiří Růžička, IV. kategorie, *1996
Slovanské gymnázium Olomouc

Přestože je Česká republika poměrně malá země, vyskytuje se v ní mnoho amatérských i profesionálních sportovců a o sportovní úspěchy z nejrozličnějších domén není nouze během všech ročních období. Je opravdu překvapivé, jak často Češi vynikají i nad zeměmi nesrovnatelně většími a s nesrovnatelnými podmínkami. Za tato pozitiva ale naši sportovci občas platí krutou daň — nekompromisní pohled namlsaného televizního diváka, jenž je zvyklý na pravidelnou dávku vlastenecké satisfakce. Jak se takový sportovní fanoušek pozná? No, těžké to není — v inkriminované chvíli včas sedí u televize, bedlivě ji sleduje a občas povzbuzuje výrazy jako „Do toho!“ nebo „Poj(e)ďteeee!“, případně prohodí poznámku o neschopnosti komentátora. A protože v Česku žije deset miliónů lidí a mezi tradiční diváky patří každý druhý, máme takových pět milionů hlav, a tedy stejně tak názorů.

Když se ale zamyslíme nad všemi chvílemi, kdy jsme s někým fandili u televizních obrazovek, uvědomíme si, že ne všichni sportovní diváci se chovají stejně. Dokonce je lze roztrdit na několik taxonomicky odlišných druhů! Nu, podívejme se na ně s vysokým rozlišením. Prvním typem sportovního televizního diváka je takzvaný všeználek. Jak už z názvu vyplývá, vyznačuje se břitkou vlastností, a to tím, že ví vše opravdu nejlépe. Jeho bystrému oku neunikne, jakého hráče nechal trenér sedět na lavičce a hned všem okolo s radostí sobě vlastní vysvětlí, proč to byla fatální chyba. Pro jistotu to nezapomene několikrát připomenout i v dalším průběhu utkání. Jeho mozek s úspěchem analyzuje veškeré okolnosti zápasu a jejich dopady na výsledek. Pokud je povahy introvertnější, seznamuje se svými dedukcemi pouze blízké okolí, je-li to extrovert, vysvětluje svá moudra i na internetových diskuzích, případně skromně napíše trenérovi, jestli by si nemohli svoje úlohy vyměnit.

Dále se můžeme setkat s **kritikem**. Jeho poznávacím znakem jsou uštěpačné poznámky na téma... vlastně čehokoliv. Kritik si objekt své záště bez sebemenších problémů najde — může jít klasicky o neuspokojivé

výsledky svých obětí, schytá to i komentátor, který svému oboru absolutně nerozumí, nedostatečně upravená hrací plocha, špatně zařízené počasí. Ve velké nouzi se vždy dá upnout na oblečení, popřípadě účes sportovců. Kritik si většinou neuvědomuje, že hráči tvrdě dřou a vydávají se ze všech svých sil, zatímco on se rozvaluje na gauči a po někom čas od času křikne, ať mu donese pivo. S tímto druhem se často setkáme v hospodách, kde získává uznání od ostatních štamgastů.

Dalším typem je sportovního fanouška budiž **skeptik**. Ten vždy o atletech (především o našich) pochybuje a vždy je připraven na případný neúspěch. Má připravenou zásobu nevěřících frází a vše zakončí starým dobrým „já jsem vám to říkal“. A nedej bože, aby naši vyhráli, to pak s vehementním přesvědčením poukazuje na to, co nám hrálo do karet, kde se štěstí přiklonilo na naši stranu a co scházelo tomu, aby byla veselice jinde. Samozřejmě i takový skeptik má někdy pravdu. Nicméně i pokažené hodiny ukazují dvakrát za den správný čas.

Vlastnosti diváka ale nemusí být pouze negativní, vidáme i správnou českou národní hrdost. Občas až moc. To je řeč o **fandovi**. To by v tom byl čert, aby si k zápasu nevzal vlajku nebo alespoň oblečení v národních barvách. Každý meziúspěch oslaví tanečkem, v kombinaci s alkoholem si bez potíží zazpívá i hymnu, inu vskutku patriot. Bez ostychu se raduje nad nesnází jiných národů, na historické výhry vzpomíná se slzou v oku. Nepokrytě si vychutnává sportovní okamžiky, přidruží i komentář jako „to byla akce, co?“, „ten jim to ale natřel!“ či „ten náš Jarda, to je bůh, já bych v jeho věku tu hokejku ani neuzvednul“. Fandovství je také velice chytlavé a snadno se šíří.

Je naprosto jasné, že už jste někdy přišli do křížku s **hlásičem**. Ten nevyužívá materiální pomůcky, ale má jinou zbraň — svůj hlas. Mocně se nadechne a rozezvučí své trénované hlasivky, to už je znamení pro všechny v doslechu, že jsme vsítli góóóóóóóóóóóóóóóóóóóóóó! Je ale velmi vynalézavý a dokáže si poradit i za nachlazení — prostě křičí, řve, huláká, deska, bouchá i bubnuje — a nedopusťte, aby měl v dosahu opravdu hlasitý nástroj. Ruce vítězně zvednuté nad hlavou jsou samozřejmostí.

Specializovaným druhem fanouška je **cestovatel**. Ten se rozhodl, že sezení u televize už není tolik pro něj a že vyrazí rovnou do terénu. S vyhlídnutým týmem nebo závodníky objíždí všechny štace a srdnatě je podporuje. Je to vlastně pokročilé stádium sportovního diváka, a to rozhodně není pro každého. Pokud by se totiž dostal do reálného kontaktu se sportovcem, mohl by zjistit, že to je vlastně fajn člověk.

Nakonec nesmíme zapomenout také na dosti specifického diváka, který paradoxně možná podporuje svoje idoly nejvíce. Často o nich ani nevíme, ale patří mezi ty nejzatvrzejší fanoušky a jejich fandění je velmi emotivní. Mají totiž tu největší motivaci — sebe. **Sázkaři** jsou proto neodmyslitelnou součástí sportovního odvětví. Pozorujeme-li sázkaře s dostatečnou všímavostí, nelze přehlédnout několik typických znaků. Upřený pohled na obrazovku je samozřejmostí, zatnuté pěsti, křečovitost je přímo úměrná vsazeným penězům. Gestům se také nelze ubránit, nemusíme se pak ani ptát na výsledek tiketu, zaťatá pěst vítězoslavně zvednutá do vzduchu či strnulý sed s rukama v obličeji nám dají jasné znamení. Typickým znakem je i přítomnost notebooku nebo chytrého telefonu, kde sázkař pečlivě sbírá veškeré statistiky a odvážně propočítává pravděpodobnost, ačkoliv je součástí sportu tak nesmyslný systém jako je lidská psychika. Tito lidé bezostyšně dotují profitující sázkové kanceláře, budiž jim ale (ne)připsáno na účet, že tím a priori sponzorují i své oblíbené sportovce.

Můžete s tím nesouhlasit, můžete o tom vést spory, je ovšem takřka jisté, že pokud aktivně fandíte, jedním typem z výčtu výše vskutku jste. Ba co hůře, jednotlivé druhy se dají kombinovat podobně jako Hippokratovy čtyři základní povahy. Bez mohutného fandění by se ale sportovní výkony těžko vykonávaly a hranice lidských možností nelehko posouvaly, a tedy ať už jste fanda-cestovatel, sázkař-skeptik nebo všeználek-hlásič, vroucně doufáme, že budete fandit dál. Jásejte u hokeje, fotbalu či tenisu a juchejte u atletiky, biatlonu i curlingu. Koneckonců, úspěch přece jen našťěstí stmelí nás všechny.

Mé setkání s Karlem IV.

Šárka Kučerová, IV. kategorie, *1997
Konzervatoř Plzeň

I při cvičení přemýšlej! hlásá papír velikosti A4 přilepený veselými obrázky na horní okraj zrcadla. Před tímto (podle žáků) prokletým nástrojem pekla stojí malý Lukáš a kapičky potu mu stékají po zamračeném čele. Zmáčkne znovu oba měchy dud a třídu naplní mečivým zvukem, který má do dudácké kvinty stále ještě dost daleko.

„Vidiš? Vidiš se? Kroutíš se jako žížala!“ už to nevydržím.

Je pátek odpoledne a každý musí pochopit, že i v tak trpělivé učitelce, jako jsem já, prostě pohár přeteče. Vstávám ze židle, mířím k zoufalému žákovi a v duchu sama sebe přesvědčuji, že bít ho není řešení. Co ale s tím? Zhluboka vydechnu, chytím ho za ramena, narovnáám páteřní paragraf a jedeme znovu.

Letmo pohlédnu na hodiny - do konce mé kantorské šichty zbývají čtyři minuty.

Jako na zavolanou nás oba vysvobodí zaklepání a dovnitř nakoukne plešatá hlava: „Dobrý den, mohl bych s Vámi na chvíli mluvit, paní učitelko?“

Nemít ten mroží knír, vypadala by docela jako tenisový míček.

Lukáš, který se mezitím vymanil z mého smrtícího sevření, si pro jistotu začal rychle balit věci, aby byl co nejdřív ve třídě venku. Ten syčák!

„Jistě, posaďte se, jen zapíšu do třídnice.“

Když skončím svůj úřednický rituál a Lukáš se vypoklonkuje ze dveří, muž se s ustaraným výrazem zvedne.

„Karel Čtvrtý, otec Vlasty.“ představí se.

„Šárka Kučerová, těší mě.“ podávám ruku dvoumetrové hromádce neštěstí a mimoděk mi bleskne, jak jsou někteří rodiče vynalézaví co do pojmenovávání vlastních ratolestí.

„Tak copak? Děje se něco?“ ptám se trochu dětinským tónem, jedné z mých profesních mutací.

„Tak trochu. Jde o Vlastu. Poslední dobou má ve škole nějaké problémy, tak jsem se chtěl zeptat, jestli tady taky.“

„O žádných nevím. Vlastu hraní baví, jde jí to, relativně i cvičí... pracuje se s ní docela dobře... Kolegyně, co učí hudební nauku, si ji také chválí.“

„Aspoň tady si můžu oddychnout,“ viditelně se mu ulevilo. „Víte, ona jak je ve třetím ročníku na střední škole... prospěch má výborný, to nemohu říct, škola ji baví, jen... Nezdřžuju Vás?“

„Klidně povídejte. Posadíme se?“ zazní profesionálně vlídná odpověď, která však pro mě znamená tiché loučení s dnešním dílem oblíbeného seriálu. Nemám šanci ho stihnout.

„Tak já začnu trochu ze široka. Minulý týden jsem byl na třídních schůzkách. To víte, příští rok maturita, to není daleko, a její učitelka si mě povolala až nakonec. To mi bylo divný. Nejdřív Vlastu chválila - to se tak dělá, když chcete vystresovaného rodiče uklidnit a připravit na šok. A najednou na mě vybafla, jestli vím, co by chtěla dcera dělat po škole.“

„S tím si starosti nedělám,“ odpověděl jsem jí. „Co bude Vlasta dělat, do toho jí s manželkou mluvit nechceme. Proč se ptáte?“

Podívala se na mě spatra a vyprávěla mi, jak na občanské výchově probírali, kdo kam míří, na jakou vysokou školu, jaké má do budoucna plány, co by jednou rád měl, dělal... Všichni prý odpovídali „normálně“, jmenovali nejružnější vysoké školy, zaměstnání na nejvyšších postech, kariérní růst... Jen naše Vlasta prý odpověděla, že by jednou chtěla mít velkou rodinu. Být s dětmi doma a starat se o ně, těšit se na manžela, až přijde z práce, a tak dále.

Když mi to učitelka říkala, měla oči navrch hlavy a vypadala, že každou chvíli omdlí. Já byl docela v klidu. Znervózněla mě až její otázka, jestli to tak nechám.

Nechtěla jsem věřit vlastním uším. „Samozřejmě, že nechám. I kdyby Vlasta řekla něco jiného, tak jí to přece nebudu vymlouvat, nebo dokonce zakazovat. Je chytrá po mamince a svéhlavá po mně, rozhodovat o svých věcech si umí. Nehledě na to, že se ve třetím ročníku ještě přece rozhodovat nemusí. Nebo jo?“

Obrátil ke mně oči, v nichž plála touha po odpovědi. Vlastně nechtěl odpověď jako takovou. Chtěl, abych mu přitakala. Jak ráda bych mu všechno potvrdila, odkývala, ale já přece nemohu shazovat jiné pedagogy... Profesní čest a lidská empatie ve mně sváděly lýtý boj. Než však stihla jedna z nich vyvěsit prapor vítězství, sklopil oči a zadumaně pokračoval.

„Asi jsem měl z té třídy rovnou odejít. Ušetřil bych se přednášky o nezbytné kariéře, o překonání rodičů a odlišné roli žen v dnešní společnosti. A víte, co mě na tom mrzí nejvíc? Že tohle všechno určitě na té hodině musela vyslechnout i ta naše Vlasta.“ odmlčel se. „Ta moje chytrá, bystrá a hodná holka.“

Copak na tohle se dá něco říct? A má se na to vůbec něco říkat?

Karel Čtvrtý seděl v křesle. Skleslý, ukřivděný, zamlklý. Slova, která by ho z téhle mizerné nálady dokázala vytrhnout, zdá se, propadla do země. Pomalu se zvedl.

„Já jsem její táta a já vím, že ta holka, až ji opravdu bude čekat volba, si vybere to, co ji udělá šťastnou. A já jí to už teď schvaluju, ať je to cokoliv.“

„A děkuju, že jste mě vyslechla,“ pronesl ještě ve dveřích.

Zůstala jsem tiše sedět, zavalená myšlenkami na Karla Čtvrtého a jeho Vlastu. Na svérázné děvče, které si, jak vím z vlastní zkušenosti, jde za svým a z učitelek nedělá vůbec nic, a na jejího ustaraného ochránce před křivdami světa.

Ač jeho boj připomíná spíš Dona Quijota, ústy otce Vlasty opravdu promluvil moudrý král. Král rodinného krbu, jenž ví, že za svou spokojenost a štěstí vděčí nejen své práci, ale také svojí ženě, která o něj s láskou pečuje, která buduje svou kariéru u dětí, plotny a žehlicího prkna a pro niž má tahle životní dráha větší cenu než všechny gáže světa.

Jen ve škole to nějak nechtějí pochopit...

Hedvika

Eva Floriánová, IV. kategorie, *1997
Gymnázium P. Křížkovského, Brno

Podívala se na jeho pomněnkové oči, byl v nich strach a beznaděj. Pak je zavřel a pod víčky začaly vytékat slzy. Byly obrovské a tak těžké, jako by se do nich vešlo všechno jeho trápení. Padaly na vyrudlý, starý koberec, který nebyl svědkem něčeho takového poprvé. Chytla ho za ruku a druhou dlaní mu jemnými hubenými prsty přejela přes tvář. Chtěla ho uklidnit, ale sama začala pociťovat paniku. Nevěděla, co má dělat, a tak mu jen zvedla hlavu a usmála se.

Potom ho dovedla na druhou stranu pokoje, kde stálo obrovské kožené křeslo. Šel z toho křesla strach, když byla Hedvika malá, bála se kolem něho chodit. Sedával v něm její dědeček, otec i o několik let starší bratr. Byl to symbol mužství, síly a nadřazenosti. A ona jako štíhlá, něžná a submisivní žena s tím nechtěla mít nic společného. Ale teď by jí ono křeslo mohlo být spojencem. Karel potřeboval nabrat sílu, a tak se pomalu zabořil do měkké, zatuchlé kůže. Chvilí jen tak seděl a hleděl si na špičky bot. Zarýval nehty do opěradel a vypadal, že mu každou chvíli vybuchne celé tělo. Ale nakonec se nic nestalo, několikrát zopakoval proces hluboký nádech, výdech a následoval prudký vztyk. Hedviko, jdeme! Zavelel jako voják a přehodil jí pletenou, světle růžovou šálku přes ramena.

Vykročili do nového dne - Karel k čekajícímu firemnímu autu, které ho odvezlo vstříc dalšímu významnému dni špičkového manažera, Hedvika na nákup. Je přece pátek a musí uvařit večeři pro Honzíka, Po obědě jí ho přivezou z týdenního stacionáře a ona bude jako každý víkend sledovat jakoukoliv jiskřičku vědomí, že její syn ví, že je zpátky doma.

Trocha historie nikoho nezabije

Eva Floriánová, IV. kategorie, *1997
Gymnázium P. Křížkovského, Brno

(KAREL IV. - SOUKROMÝ DENÍK)

21. Května L. P. 1363; Neděle

My, Karel IV., z Boží vůle král zemí českých a italských, císař Svaté říše římské, se jest na svatbu připravujeme. My, Karel IV. slovy vyjádřiti nemůžeme, jak nevýslovně se těšíme. Ba co více, dočkati se nemůžeme, až svou vyvolenou v celé její jedinečné kráse zříme. Abych zcela upřímný byl... Jest již čtvrtá v pořadí. Ano, píši správně, čtvrtá. Avšak milovati ji budu, to přísahám! Však říkali, jak její vzhled půvabný a okouzlující jest, jak její vychování dokonalosti dosahuje a věk její, ač ona tak mlada jest, překážkou nebude. Ale bylo již mnoho řečí. Ještě dozdobiti se musím, neboť má nastávající se jistě již mne dočkati nemůže.

(Z DENÍKU ELIŠKY POMOŘANSKÉ)

Milý deníčku,

dnes jest neděle 21. května 1363 a můj otec mě právě provdal i prodal králi českému. Jméno jeho Karel jest a je dosti stár! A jeho vous také do oka mého nepadl! Otec tvrdí, že to nutnost pro přátelství zemí našich, mě ale vztahy takové zajímají pramálo. Navíc, podle názoru mého, mají země české již mnoho vztahů přátelských, jelikož Karel na počtu manželek svých nešetřil! Těžce nese srdce mé, že muži rozhodnouti mohou o životě mém. Jala jsem se trucovati. Zamkla jsem se v komnatě své a ohnula klíč od dveří svých. Uzamkla jsem sebe, stejně jako zamčeno jest srdce mé. Nepřestávám doufat, že přes dveře komnaty mé Karel nepronikne a svatba konati se nebude...

Deníčku,

uplynul již dlouhý čas od doby, kdy se můj brk naposledy dotkl stránek tvých. Dnes jest Den Páně 4. června 1363. Svatba se, bohužel, konala. Mužem svým jsem do Prahy odvečena byla! Praha nikterak neokouzli

srdce mé, ba právě naopak. Město to jest jako každé jiné, lid český velmi prostoduchý jest, však bujarosti a chvástání se nebrání. Ve skrytu duše své jest král malým dítětem. No, jen považ to, při každé příležitosti mě nutí prokazovati sílu mou, pro pobavení svého i druhých! Nejsem kejklířka, aby tak se mnou zacházel! Na budoucí mu posluhovati nebudu, tak jest rozhodnuto. Od teď přebírám vše do rukou svých! Muž můj netuší, že v skrytu duše své plánuji, jak prosadím si svou.

(KAREL IV - SOUKROMÝ DENÍK)

4. Června L. P. 1363; Neděle

Ach, mnoho věcí událo se jest od svatby mé. Ačkoli teprve čtrnáct uplynulo dní, přiznávám, že ženu svou miluji nade vše. V kočáře překrásném jsme do Prahy přijeli. Ano, do Prahy, krásnějšího města na zemi se jest nenachází. Pevně věřím, že i její žití zde bude nadmíru spokojené a jistě lásku pro zemi zdejší společně sdíleti budeme. Pevně věřím, že na hradě zdejším dobře se zabydluje a i lid český k srdci jejímu přiroste. Vždyť s jakým nadšením a vervou svůj jedinečný talent všem ráčí ukazovati! S jakou lehkostí rytířům jejich meče láme a při večeři cínové talíře pro pobavení svinuje! Myslím, že tuto opravdu miluji.

5. Června L. P. 1363; Pondělí

Ano, ano. Nemýlil jsem se. Žena má dokonalou jest. Vztah náš se nejen utužuje, nýbrž i prohlubuje. Již nedoufám, nýbrž pevně věřím, že se jí zde, a nejen v Praze, k radosti mé i v zemi české zalíbilo a se mnou, jako mužem svým, jí se převelice dobře žije.

6. Června L. P. 1363; Úterý

Dnes poctil mne návštěvou svou posel arcibiskupa pražského, Arnošta z Pardubic. Potíže nemalé se v zemi sousední objevily a já, jakožto král správný, se o věcech politických s přítelem svým k poradě uchýliti musím. Odjedu na Karlštejn.

(Z DENÍKU ELIŠKY POMOŘANSKÉ)

Deníčku,

Neměl by odjíždět na hrad svůj, kam prý žena žádná nikdy nevkočila! Jak musí to místo odporně vypadati a co za hrůzy se tam dítí musí? Bláhový byl, když myslel si, že na tak pochybnou výpravu pustím jej. Neúspěšně pokusil se ošáliti mne tvrzením, že jeho přítel arcibiskup pomoc jeho potřebuje. Cožpak nevím, co se o církvi české povídá? Prý

vyřešit problémy v zemi sousední potřebuje, ale já vím, co leží v mysli jeho! Soudek dobrého vína by si otevřeli a sladkému nicnedělání by se oddávali. A já bych tu osamělá v komnatě seděla a jediné s tebou povídati bych si mohla. Však já zatrhnu výlety jeho a doma on se zdržovati bude!

Deníčku můj,

tak snadno ošáliti se dal. Nechápu, jak se králem státi mohl, když se tak snadno obalamutit dá. Zamkla jsem ho v komoře, kam ani panoši nechodí. Klíč zničila jsem. Seděla jsem na schodech a křiku jeho zoufalému naslouchala celou noc. Však neošálil mysl mou výmysly svými! Doufala jsem, že pochopí, proč takové rozhodnutí jsem učiniti musela. Mé srdce k němu sice zatím nechová silný cit, však netěšilo mne udělit mu tento trest. Doufala jsem, že rozum se mu navrátí a na budoucí čas vládnouti pouze z Pražského hradu bude. Chci, abychom čas vzájemně si věnovali a sebe poznali. Nechci, aby po pochybných místech toulal se a věci, na které ani pomysleti nechci, tam prováděl!

(KAREL IV. - SOUKROMÝ DENÍK)

7. Června L. P. 1363; Středa

Nevěřím ničemu z toho, co udělala. Ne, stále tomu nevěřím. A to mi věřte, přemýšlel jsem nad tím celou noc minulou. Avšak žádné rozumné vysvětlení na mysl mou nepřišlo. Nechápu, ba ani nerozumím, proč mě, muže svého, zde, v komoře neznámé věže východní, zamknouti se rozhodla a klíč s lehkostí svou ohnula. Stále doufám, že vrátí se žena má a své počínání uráčiti se vysvětlí. Však co jsem se proseb a odpuštění navolal, sic za věci, které mysli mé uniknout musely, avšak žena má všimnout si jich ráčila. Ba i vysvětliti jsem se snažil, že tu přec zůstatí nemohu, neboť vzpomínky zlé na dětství mé, kdy ve sklepech jako dítko přebýval jsem, se mi navrátily. Ale žena má proseb mých na vědomí nebrala a já jsem již dlouhou dobu voláním zameškal. A mezi tím přítel můj, arcibiskup pražský Arnošt z Pardubic, vyčkává a přítomnosti mé se mu nedostává. Rozhodnuto jest. Odejdu! A to i v případě, že bych to malé okénko, díky kterému vím, zda je noc či den, využití musel....

8. Června L. P. 1363; Čtvrtek

Jak jsem psal, tak jsem učiniti musel. Okénko ač rozměrů svých malé, k účelu mému postačilo. Ze stáji v tichosti koně svého vyvedl jsem a bez bázně, ač zcela osamocen, na cestu zdlouhavou ku Karlštejnu urychleně se vydal. V pevné víře, že ve zdech mého hradu bezpečného, Karlštejn zvaného, se již povinností svým věnovati moci budu, avšak novina

překvapivá mě z úvah mých vytrhla. Žena má jest zde! Na Karlštejně! Mysl má není si vědoma, kde přesně se žena má nacházeti ráčí, avšak někde tu přebývá. Pomalu nevím, co o ní mysliti si mám. Pojednou ubylo jak vlídnosti její, tak i tichosti!

9. Června L.P. 1363; Pátek

Tak doma opět se nalézám. Na Hradě pražském, s ženou mou. Ač rád bych napsal, že čas svůj tráví po boku mém, nemohu. Ačkoli důvodu nenalézám, stále na mne nahněvána jest. Sic to již není komora, přesto v pokoji svém uvězněn se nacházím. Mysl mou myšlenka zaměstnává, že nějakým nešvarem svým nevýslovně popuditi jsem ji musel. A to jest důvod, proč uvolil jsem se jí neodporovati týden již a z pokoje nevzdalovati se.

(Z DENÍKU ELIŠKY POMOŘANSKÉ)

Deníčku!

Nešvar nepředstavitelný se stal. Když jsem toto čtvrtelní ráno komoru zkontrolovat přišla, abych muži svému alespoň chléb přinesla, nebyl tam. Muž můj, ač dobře živěný kuchtíky hradu zdejšího, se malým okénkem protáhnouti dokázal a zmizel! Ač vzkaz žádný nezanechal, netápala jsem. Mysl má byla jasná, na Karlštejn se vydal a já ho následovati budu! Nesluší se, aby panovnice sama na koni na cestu se vydala, ale to nezastaví mé srdce odvážné. Nepozorovaně jsem postaršího koně ze stájí vyvedla a vydala se ke hradu Karlštejnu. Jsem odhodlána muže svého tam nalézt a domů ho odvésti.

Milý deníčku,

v pátek dne 9. června 1363 se již doma na hradě pražském nacházíme. Povedlo se mi úspěšně Karla na jeho hradě nalézt. Bohužel neoplýval myšlenkami radostnými. I celou cestu zpáteční mlčel a vzdorovitým pohledem mne častoval. Proto ještě nějaký čas chotě mého ve vězení domácím ponechám! Doufám, že naučí se raditi se se ženou svou. Jinak po dobu roku nadcházejícího neumožním mu viděti nic jiného, než stěny hradu zdejšího. **A tak bych to radila ženám všem po věky věků!**

Óda na Karla IV.

Anna Chyská, IV. kategorie, *1997

Gymnázium Zikmunda Wintra, Rakovník

Králi, císaři a panovníku moudrý,
slyš potlesk, přes staletí míří k tobě,
cílevědomý hrdino české země,
vladaři chrabrý a bojovný.
Rozšířil jsi obzory svému lidu, vzdělaný králi!
Němčina, francouzština, italština, latina...
Kolik řečí musí člověk umět,
aby se stal velkým člověkem?
Patří ti dík za Univerzitu,
most i Nové Město pražské,
hladová zeď dala lidem práci,
takže jsi Prahu postavil opět na nohy.
Tvou pečeť nesou hrady, domy i kostely.
Chytrý diplomat se v tobě skrýval,
dokázal's zachovat chladnou hlavu
při každém rozhodnutí.
Zázemí čtyř žen sis užíval,
budiž ti lehké spočinutí.

III. kategorie (15 - 17 let)

Místo	Jméno narozen(a)	Téma	Název práce	Adresa školy, jméno vyučující
Zvláštní cena Evropského hnutí	Anna Michalová *2001 (9.)	Ženy podírají polovinu oblohy	Zapomenout	ZŠ, U Vorliny 1500 258 01 Vlašim (Středočeský) Mgr. Marie Půtová
2. místo	Veronika Špačková *2001 (kvarta)	Tajná chodba z hradu – k výročí 700 let od narození Karla IV.	Tajná chodba	Slovanské gymnázium Jiřího z Poděbrad 13, Olomouc (Olomoucký) Mgr. Zuzana Blahunková
3. místo	Kristýna Jirásková *1999 (sexta)	Evropský rok boje proti genderovému násilí	Volnost, rovnost, sesterství	Gymnázium Suverénního řádu maltézských rytířů ve Skutči Vítězslava Nováka 584 539 74 Skuteč (Pardubický) Mgr. Iveta Skalská
3. místo	Zdeňka Vojíková *1999 (II.)	Tajná chodba z hradu – k výročí 700 let od narození Karla IV.	Cesta do minulosti a ještě dál	Gymnázium, Máchova 174 Strakonice (Jihočeský) Mgr. Pavla Lukačevičová
Čestné uznání	Petra Löffelmannová *2000 (9.)	Kdo nehraje, nevyhraje	Kdo nehraje, nevyhraje	ZŠ a MŠ Kolíne 1, 341 42 (Plzeňský) Mgr. Denisa Zdeňková
Čestné uznání	Kateřina Ludvíková *1998 (III.)	Tajná chodba z hradu – k výročí 700 let od narození Karla IV.	Tajná chodba z hradu	SŠ prof. Zdeňka Matějčka 17. listopadu 1123, 708 00 Ostrava-Poruba (Moravskoslezský) Mgr. Stanislav Kučeja
Čestné uznání	Tereza Marková *1999 (II.)	Evropský rok boje proti genderovému násilí; Praha 2016 – evropské hlavní město sportu	Láska ke sportu nebo sport k lásce	Cyriometodějské gymnázium ZŠ a MŠ, Komenského 14 796 01 Prostějov (Olomoucký) Mgr. Martina Malečková

IV. kategorie (18 - 20 let)

Místo	Jméno narozen(a)	Téma	Název práce	Adresa školy, jméno vyučující
1. místo	Tereza Langová *1996 (IV.)	Evropský rok boje proti genderovému násilí; k výročí narození Karla IV.	básně - Pokora; Ženy podírají polovinu oblohy	VOŠ sociální a SŠ pedagogická Zahradní 249, 383 01 Prachatice (Jihočeský) Mgr. Jana Pavlíčková
2. místo	Jiří Růžička *1996 (VI.)	Sportovní televizní divák - Praha 2016 – evropské hlavní město sportu	Sportovní divák aneb fandění z gauče	Slovanské gymnázium Jiřího z Poděbrad 13, Olomouc (Olomoucký) Mgr. A. Kozlová
2. místo	Šárka Kučerová *1997 (IV.)	Evropský rok boje proti genderovému násilí; k výročí narození Karla IV.	Mé setkání s Karlem Čtvrtým	Konzervatoř, Kopeckého sady 10 301 00 Plzeň (Plzeňský) PaedDr. Blanka Hejtmánková
3. místo	Eva Floriánová *1997 (septima)	Ženy podírají polovinu oblohy	Hedvika	Gymnázium P. Křížkovského Kristenova 27, 624 00 Brno (Jihomoravský) Mgr. Alexandra Juličková
3. místo	Pavla Hemelíková *1998 (III.)	K výročí 700 let od narození Karla IV.	Trocha historie nikoho nezabije	Gymnázium dr. Emila Holuba Na Mušce 1110, 534 01 Holic (Pardubický) Mgr. Václava Macků
Čestné uznání	Anna Chyská *1997 (septima)	K výročí 700 let od narození Karla IV.	Óda na Karla IV.	Gymnázium Z. Wintra, Nám. Jana Žižky 186 269 19 Rakovník (Středočeský) Mgr. Lenka Hejdová
Čestné uznání	Julie-Anna Levinská *1998 (septima)	Muži tvoří zákony, ženy zvyky	Amélie od kvetoucích trnek	Gymnázium P. Křížkovského Kristenova 27, 624 00 Brno (Jihomoravský) Mgr. Alexandra Juličková

Statistika

Kategorie	Počet prací v ÚK	Počet cen (včetně zvláštních)	Čestná uznání
I.	15	4	4
II.	29	3	3
III.	26	4	3
IV.	18	5	2
Celkem	88	16	11

Europe

LEGEND

- National Capital
  - City
  - Mountain Peak
  - National Boundary
  - Latitude / Longitude Line
  - Prime Meridian
- 200 Miles
200 Kilometers

visual
Vydáno & Lány & Co. Ltd. 11, 12724
All rights reserved
This product is not a book, it is strictly for
educational use only

Literární a výtvarná soutěž Evropa ve škole

Sborník vybraných literárních prací

Redakce: Mgr. Barbora Šteflová

Vydal: © Národní institut pro další vzdělávání

Senovážné nám. 25, Praha 1

Počet kusů: 200

Projekt se koná pod záštitou
poslance Poslanecké sněmovny
Parlamentu České republiky
Mgr. Petra Kořenka.

ISBN: 978-80-86956-86-2